În ачестȣ черкȣ de mînъstipî foptifikate dap se mъpцinea maî 'nainte Бȣкȣpeштiî. Însъ kȣ timпȣл, din че în че, kȣpъцindȣ-se пъdȣpiлe шi лakȣpiлe че se gъsiaȣ întp'ачeste лokȣpî, înчeпȣpъ sъ se întinzъ maхaлaлe în dpeanta шi 'n stinga, пînъ se fъkȣ ачееa че ведемȣ astъzî. Бȣкȣpeштiî se mъpipъ întp'atîta, înkît, плekînd чine-ва de лa Въкъpeштî, kape este aпpoaпe лimiteлe saлe desпpe Sȣdȣ, ap пȣtea goni чine-ва kȣ пoштiea пînъ sъ ажȣngъ лa лimiteлe oпȣsȣ, desпpe Nopdȣ; adekъ, пîn лa gpъdina пȣблikъ, лa Капȣл-Подȣлȣî- Mogoшoai, saȣ пîn лa sfîpшitȣл Ȣлiцeî-Tîpgoвiшti, пe ȣnde intpъ în kaпitaлъ вapȣл че 'л adȣче sъtenii de лa Tîpgoвiшte шi de лa Kîmпina, tot feлȣл de лeмпъpie пentpȣ konstpȣkцie, skîndȣpî ш.ч.л.t, шi плekînd desпpe пaptea de лa Estȣ, adikъ, de лa kaпъtȣл Tîpgȣлȣî-d'Afapъ, че se 'ntinde пînъ aпpoaпe de Мъpкȣцa, asemenia aî sъ mîî kȣ пoштiea пînъ лa лimiteлe oпȣsȣ, desпpe Bestȣ, kape este afapъ din вapiepa Подȣлȣî de Пъmîntȣ saȣ în deaлȣл-Sпipi, лa kaпъtȣл maхaлaлeлop Sîpбeштî, saȣ пînъ лa mînъstipea Kotpъчeniî.

Лȣînd însъ d'aчi лiniea deaлȣpiлop, вizitînd Deaлȣл-Sпipi, пe ȣnde sîntȣ kasapmeлe de infantepie, afapъ de ачea de kaвaлepie, kape e ȣnȣ fpȣmosȣ edifiчiȣ лa Капȣл Подȣлȣî de Пъmîntȣ, лa Maлmeson, tpekînd dap înainte п'în Бъpбъteskȣ, пe d'asȣпpa Fiлapetȣлȣî, пe лa kaпъtȣл

Подвлві-Беілікѹлві, пînъ ла Бъкърештї; прівind d'ачі віiле пе dеалѹрї ші лѹнка чеа dепъртatъ a ĝîрлеї, че кѹрџе kotind мереѹ̆, пînъ se перde de dinaintea okiѹлѹї, Бѹкѹрештії репресintъ о преа fрѹmoaѕъ панорамъ, înkîntînd ші мълцѹ-mind ведереа, din toate пърціле, de пе ачeste піѕкѹрї ші dеалѹрї; прівind tot че аре maї ремар-kaбілѹ̆, toate kaseлe ші stабілimentеле sале ші maї kѹ seamъ toate біsepічіле saѹ̆ mînъstipіле din întрѹ ші de п'în преџіѹрѹ̆.

Че ведере мъреаџъ!.. че локѹрї ші fрѹмѹ-seџї репресintъ okiѹлѹї Бѹкѹрештії ші мърџініле sале!.. Ведeџї коло депарte ачеле палате ші mînъstipї, че se редikъ ka niште віле de варъ în міжлокѹл kîmпіеї, ачеле dѹмбръвї пердѹte în azѹрѹл черѹлѹї, віiле ші ĝръdiniле, în між-локѹл кърора se ведe kîte ѹнѹ̆ kioskѹ̆ saѹ̆ kîte o колібъ?.. Ачestea sîntѹ̆ domenѹріле партiko-ларілор saѹ̆ kîte-ва mînъstipї, пе ѹnde se преѹм-блѹ̆ ші se бѹкѹрѹ̆ лъкѹitopії, în timпѹл верії ші ал toamneї!.. Ачeste віі, ачeste dѹмбръвї ші ĝръdinї, че ле adaпъ ші ле înfрѹмѹseџiaзъ апеле Dîmбовіџї, п'întре kape ea кѹрџе, kѹ ѹndeле sале лініштite, aste aлеiѹрї ші паркѹрї, de ла natѹръ fopmate, astї aninї ші aste sълчії, че kpeskѹ̆ întokmaї ka niште kedpi пе марџінea апеї, ші maї kѹ seamъ, лîngъ Котръчені, ѹnde natѹра репресintъ atîtea обіекте tinepe ші amopoase,

апа ші вердеаца dinпреџіорѫ; ачеле isвоаре kpistaлine, че шерпѫeskѫ прin miжлокѫл лѫпчеї ші ал gрѫdinілор, ачеле делѫлеџе, înfрѫmѫseџate atît de mѫлt de ла natѫрѫ ші de mîna omѫлѫї, ох! пѫ почіѫ tpече пе лîngѫ ачеstea, fѫрѫ а mї pekema în minte ani копiлѫpii, fѫрѫ ka inima mea sѫ fie atinsѫ, fѫрѫ а вѫрsa лakpime!..

Депарtе, ѫite, коло пе kîmпie, se веde Бѫneasa: о пѫdѫріче, ѫnѫ палatѫ nesѫвîршitѫ, о вiserikѫџѫ алѫtѫрї ші маї ла dpeanta ѫnѫ sѫtѫџѫ, în марџinea пѫdѫрiї; лîngѫ ачеаsta se веde ѫnѫ ханѫ ші în вале ѫnѫ iazѫ, kît se поate de пito-peskѫ; морї пе апѫ ші dinколо de gîрлѫ, лîngѫ dрѫmѫл kape dѫче kѫtpe Брашовѫ, se aflѫ iарѫшї ѫnѫ satѫ лѫkѫit de Sîрвї, oameni pekoman-dавiлї despre ekonomie, вite ші лѫкpapea пѫ-mîntѫлѫї. Sпpe mîna stîngѫ d'ачі, se вѫdѫ iарѫшї о sѫmѫ de лѫkpѫрї: kase, gрѫdini, морї, пpekѫm ші kîte ѫnѫ палatѫ soлitapiѫ saѫ kîte о вiserikѫџѫ, че se deosiвеште dintpe челелалtе. Белвеdepea ,маї kѫ seamѫ, пропрietatea DD. Goлешtї, mepitѫ а fi вѫzѫtѫ ші вizitatѫ!.. Sпpe dpeanta de ла Бѫneasa, se веde Ферѫstрѫѫ ші Флореaska, kape penpesintѫ tot ачелеашї лѫkpѫрї ka Бѫneasa, penѫmite пen-tpѫ пештеле челѫ віѫ kape s'adѫче în капitaлѫ. Апої Колintina: ѫnѫ преа fрѫmosѫ палatѫ de вapѫ, про-пpietatea DD. Gikѫлешti, kѫ о вiserikѫџѫ алѫtѫрї, înfрѫmѫseџatѫ kѫ gрѫdinѫ ші faimosѫл алеiѫ de

teĭ, în марџinea елештеȣлȣĭ челȣ̆ întinsȣ̆. Ла zioa Dръgaiчi, 24 Iȣnie, ачi se faче ȣnȣ̆ маре sборȣ̆, ȣnde, maĭ tot Бȣкȣрештiȣл este afaръ: danџȣл, mȣsiчiле шi петречеріле nȣ se прекȣртъ nînъ a doȣa zi. Ȣnȣ̆ прежȣdiџiȣ̆ пополарȣ̆, faче пе мȣлџĭ, a kpede къ елештеȣл ачesta чере în tot anȣл ла ачeastъ zi ȣnȣ̆ omȣ̆.. (*) Алътȣрĭ de ачeasta, se afлъ mînъstipea Плȣтбȣita, snpe dpeanta, satȣл Fȣndeni, dinkoлo de anъ, шi dinkoaче Мъркȣџa: o плъкȣтъ пъdȣріче, satȣ̆, mînъstipea, ȣnȣ̆ amezъmîntȣ̆ пȣблікȣ̆, ȣnde se tpimitȣ̆ чершъtopiĭ шi smintiџi; maĭ 'nainte, este mînъstipea Пantелimon, кȣ ȣnȣ̆ amezъmîntȣ̆ sanitapiȣ̆, fondatъ de ȣnȣ̆ Gika Bodъ; maĭ departe mînъstipea Черnika e.t.c.tr; snpe Sȣdȣ̆, satȣл Dȣdeштiĭ, Bitanȣ̆, Чоплеа, шi d'ачi, перкȣрgînd лȣnka Dînбовіџi, te ȣрчi iаръшĭ пе dealȣ̆ ла Бъкърештĭ; sîntemȣ̆ iap de ȣnde плекаръmȣ̆. Ачestea sîntȣ̆ лoкȣpiле че околеskȣ̆ Бȣкȣрештiĭ de џiȣрȣ̆ împреџiȣрȣ̆.

N'ap tpeбȣi, întp'алтеле, съ ȣitъmȣ̆ Мъgȣрелеа, локȣл delічiȣрiлоp пентрȣ боiерĭ вара шi пентрȣ чеĭ kape ле dъ mîna съ ia tpъsȣръ. Ачеasta, este пропрietatea D. Oteteлешanȣ. Ȣnȣ̆ na-

---

(*) Fiind вара шi маре кълdȣръ, oamenii se skaldȣ̆ шi fakȣ̆ пеȣnii н'în елештеȣ̆, se întîmплъ de se 'neakъ вре ȣnȣл шi d'ачеа a ръmas ачеstȣ̆ прежȣdiџiȣ̆, къ ла zioa Dръgaiчi, елештеȣл мънînkъ kîte ȣnȣ̆ omȣ̆.

лatѣ foapte помпоsѣ, o gpъdinъ întinsъ шi преа біne kѫлtівatъ. Бърчiлe kape se преѫмблѫ de цiѫpѣ împpeцiѫpѣ, пe kaналѣ, пѫпцi apkѫite шi înfpѫ-мѫseцate kѫ tot feлѫл de флopi шi apбѫstî, ko-пачi чеi înaлцi шi stѫfoшi, epote, aпъdѫче, kas-kade, epmitaцe, kъшърiї шi tot feлѫл de лѫkpѫpi, o мѫлцime de fъntîni шi gpote, fakѣ deлiчioasъ a-чeastъ gpъdinъ, fiind foapte kѫ gѫstѣ kѫлtівatъ. N'ap тpeбѫi sъ maї zічemѣ kъ aчi se gъseskѣ de toate че тpeбѫeшte ѫпѫї віziтaтopѣ: бiѕepikъ, xaпѣ, satѣ, мopi пe aпъ шi чea maї fpѫmoasъ пpiвipe a лѫпчеї, kътpe Dъpeштi, spre Apџeшѣ, în dpѫмѫл Џiѫp-џѫлѫї.

Nѫ тpeбѫe sъ пe îndoimѣ kъ Бѫkѫpeштiї, dѫпъ timпї, a лѫat maї мѫлte skimбърi шi пpe-faчepї; пînъ шi kiap лokѫл, din kaѫsa aбaтepiї aпeї Dîmбoвiџa, чeea че, de maї мѫлte opї, 'шa skimбat kѫpsѫл aлбiї saлe. Însѫшi în întpѫ Бѫ-kѫpeштiлop kѫpџeaѣ пiшte miчї pîѫлeцe, ѫпeлe parмѫpe a лe Dîmбoвiцi, aлteлe formate din is-воape шi din лakѫpї; kiap пe ѫnde se aflъ as-тъ-zi tîpgѫл, пe лa бъpъџie, kѫpџea o aпшoapъ, ѫџѫпѣ бътpîniї, kape 'шi лѫa kѫpsѫл de kътpe Ikoaпъ шi se върsa în Dîmбoвiџъ; însъ a sekat kѫ timпѫл шi kѫ formapea opaшѫлѫї. Пѫtemѣ aвea de esemплѫ aчeлe лakѫpї шi smîpkѫpї че, пînъ akѫm kîџї-вa aпї, se aflaѣ în miжлokѫл kaпiтaлeї шi kape, în чeлe din ѫpмъ, dete Dѫm-

nezeŭ de ле възъръmŭ kъръцite. Grъdina de astъ-zĭ a Чismeџiьлъĭ, fpъmoasa gpъdinъ пъь-лikъ, epa kъiьъл хоџiлор, domenъл вроаштелор ш'ал шерпiлор, лъkъitъ de лъпi, ъълпĭ шi алте-ле. Bekiъл Чismeџiъ, аша îmĭ ѣine sъ о пъ-mesk, dъпъ kъm о апъkаръmŭ în копiлъpieа noastpъ, fiind kъ векiле пъme predominъ пе че-ле пъоĭ, adikъ: Кълърашi fiind ъпŭ орашŭ векiŭ шi tot-d'odatъ istopikŭ, kъ апевое ар пъtea чine-ва sъ 'лŭ пъmeaskъ întp'алt-fелŭ; asemenea шi пъmipiле челе векĭ а ле локъpiлор din Бъkъ-peштĭ: Fiлаpetъ, Чismeџiъ, Капъл-Подъльĭ, se пъmeskŭ de пъвлikŭ пpekъm ле а апъkat, iap пъ . . . .

алте пъmipĭ пemipъite шi пе dъse ла вise-pikъ. Ачеа ьалтъ mочipлоаsъ, kape pепpesinta okiъльĭ aspektъл челŭ maĭ sелъatikŭ шi de ъnde se infekta aepъл, пpodъkînd пiштe fpigъpĭ шi tot fелъл de воале kontaџioase, astъ-zĭ este gpъdi-na чea maĭ делiчioasъ, локъл adъпъpiĭ ш'ал пе-tpeчepiĭ, пentpъ toate kласеле soчietъџiĭ.

Kъ toate aчestea, Бъkъpeштiĭ, ачestŭ opашŭ плin de ѣapietъџĭ шi îmпestpiџъtъpĭ, аъъ шi fpъ-mъseџiле saле natъpaле, пе kape, kъ toate а-чestea, mîna . . . . . а omъльĭ a kъtezat ъъ ле stpiче. Ast-fелŭ, kъ destълъ mîxnipe, въ-zъpъmŭ аъatepea saŭ tъiepea gîpлеĭ de sъв Ko-

tpъчені, kape околіа kȣ atîta fpȣmȣseце ші е-легаnцъ плъkȣt-a dȣмбравъ de ла Sf. Лeftepie, пentpȣ a o da пе kanaлȣл челȣ nȣoȣ, пentpȣ mopiле челе de kȣpînd konstpȣite. Ox! Dȣm-nezeȣле! kȣm s'ap пȣtea sъ sakpifiчe чinе-ва ast-feлȣ intepeseле цепepaле ші fpȣmȣseцеа чеа maĭ sȣблimъ a ȣпеĭ kanitaле ka Бȣkȣpeштiĭ, пen-tpȣ ȣпȣ intepesȣ паpтikoлapȣ! . . .

Nȣ штiȣ іаpъші kȣm mepsepъ лȣkpъpiле ші че ценіȣ îmĭ inспіpъ ачeastъ dȣpepe, kînd, maĭ deȣnъ-zĭ, tpekînd пе ȣліца de ла Dȣшimea, kape skoate din ȣліца Tîpgoвішti în пodȣл Mo-gошoai; чea maĭ fpȣmoasъ ȣліцъ din kîte am kȣ-noskȣt, пе ȣпȣ лokȣ înaлtȣ sitȣatъ ші îndestȣл de лapgъ; пȣtea чinе-ва a о пȣmi о ȣліцъ nȣoȣъ; челȣ maĭ sъпъtosȣ лokȣ ші kȣ a maĭ бȣпъ nosiціе, o въzȣĭ stpikatъ пpin sъпapea ȣпȣĭ шанцȣ mape, пpin miжлokȣл еĭ, ka kȣm ap fi ȣпȣ шанцȣ de че-tate... . . . . . .

kape seamъпъ akȣm kȣ niшte gponĭ, че ap пȣtea îngiці miĭ de oamenĭ, пpin infektapea аерȣлȣĭ, de лakȣpiле ші пȣtopiле че se stpîngȣ întpînseле, atît вapa kît ші іаpna,

Ешimȣ în подȣл Mogoшoai. Ачі întîлnimȣ о сȣmъ de kȣnoskȣцĭ бърбацĭ, dame, біржарĭ шi amплоіацĭ. Требȣе de datopie a saлȣta în dpeanta шi 'nstînga, пînъ че вomȣ eшi afapъ din баріеръ. Мȣлцimea kaseлop челор mapĭ, пе dinaintea kъpopa se întinde о павеа aшtepnȣtъ kȣ пeatpъ ш'ȣнȣ tpotoapȣ, пе лîngъ mapцinĭ, не adȣче aminte kъ akȣm нȣmaĭ sîntemȣ în ачеĭ timпĭ, ka înainte de pegȣлamentȣ, kînd подȣpiле se aфлаȣ aшtepnȣte kȣ подinĭ de лemнȣ шi tpeбȣia sъ ieĭ seama біне, sъ нȣ'цĭ апȣче nічорȣл saȣ sъ цi'л fpîngъ. Akȣm, челȣ пȣцin, de шi penapaцiiле нȣ înчeteazъ пе toate ziлеле, dap de, daka ap fi пе toate ȣлiцiле mъkap ka п'aічi!..

Iatъ-не insfîpшitȣ пе шosea. Dinaintea noastpъ se desвълеште deлічioasa gpъdinъ a opaшȣлȣĭ, tot asemenea ka шi a Чismeцiȣлȣĭ. Апеле жokȣ în aвȣsȣл din miжлokȣл stpadeĭ челiĭ mapĭ. Тръsȣpiле staȣ pîndȣite п'împpeцiȣpȣ. О mȣлцime de sпektatopĭ din toate kлaseле шi din toate kondiцiiле se вьdȣ în dpeanta шi 'n stinga. Мареа пpeȣmблape se apatъ sплendiтъ. Таліеа чеа eлеgantъ a жȣneĭ feчoape, kostȣmȣл шi kaпeла amasonъ disпȣtъ ачі kȣ пepfekцiȣnea шi gȣstȣл modeлop. Бърбацii, asemenĭ, modistĭ în toatъ пȣ-

terea kȣвîntȣлȣĭ, dȣkȣ̆ damеле ла брацȣ̆. Kîte dȣлчĭ okiade шi че ворбе amoроase нȣ se skimбȣ̆ ачi!.. Копii fрȣmȣшеĭ, se жokȣ̆, алергȣ̆ îmпреџiȣрȣл mȣmелор шi алȣ̆ gȣвернантелор лорȣ̆. Че лȣksȣ̆ шi че fрȣmȣseцe! че преȣmбларе, în akordȣрiле mȣsiчеĭ, че вine sъ kînte de doȣъ орĭ пе sъпtъmînъ, în miжлokȣл gръdineĭ saȣ̆ ла o marџine a sa. Totȣл aiчĭ пе înfъцiшазъ ȣнȣ̆ Паradisȣ̆ de плъчерĭ шi de fрȣmȣseцe, totȣл пе аратъ авȣцie шĭ ferічiре!.. Dар, ваĭ! kîцĭ în ачestȣ̆ timпȣ̆ de пetречере шi de mȣлцȣmiре, kîцĭ sîntȣ̆ kаре н'аȣ̆ пîine пentрȣ копii лорȣ̆, kîte femeĭ въdȣве, kîцĭ oamenĭ сърачĭ, kîцĭ копiĭ орfanĭ нȣ se gъseskȣ̆ арȣнкацĭ пе ла ȣшiле бiserічiлор, de лiпsa, съръчiea saȣ̆ корȣпцiea пърiнцiлор!.. kîцĭ нȣ плîngȣ̆, în miжлokȣл шi пе ȣлiцiле kaпiталеĭ, kîцĭ нȣ morȣ̆ п'în sпiталȣрĭ шi прin kъsȣцеле челе съраче!.. Ох! Dȣmnezeȣле! asta ва sъ zikъ лȣmea; asta ва sъ zikъ sочietatea!..

— Бȣнъ zioa воiniче!

— Мȣлцamĭ dȣmitaле, жȣпîne!

Іатъ ȣнȣ̆ sъteanȣ̆ че вine d'afaръ, kȣ тъgîрца пе sпate шi kȣ xîрtiea în процапȣ̆. Ел merџe sъ se плîngъ ла Bodъ, пentрȣ zапчiȣ̆ шi пentрȣ арendaшȣл moшii, . . .

. . .

— Înkotро este пaрtamentȣл, жȣпîne, fъ

віne de 'mĭ apatъ, ka sъ merg sъ daŭ în џenьke ла Мъріеа Sa Bodъ, ...
. . . .

Ast-фелŭ de лŭkрърĭ se въdŭ шi s'aŭdŭ n'în лŭme!.. dap fiind kъ sŭвiektŭл ачестеĭ skpiepĭ nŭ е а desвълi misteріле Бŭkŭрештілор aktŭaлĭ, pe-sepвъmŭ ачеastъ materie пentpŭ o aлтъ sepie шi вomŭ kontinŭa deskpiepea Бŭkŭрештiŭлŭĭ is-topikŭ, fŭndapea шi evenimentеле челе mapĭ a ле аналелор saле.

Sъ лŭъmŭ ŭna din inskpiвџііле kape se гъ-seskŭ пе mŭpiĭ вiseріvілор (пisaniĭ): чea de ла Padŭл-Bodъ, ŭпре esemплŭ, ka чea maĭ impop-tantъ, ka fantŭ istopikŭ:

„Ачеastъ Sf. шi de Dŭmnezeŭ віsepikъ kape „este храmŭл Sf. Tpoiџi, din temeлie e ziditъ „de лŭminatŭл Domnŭ Io Aлeksandpŭ BB. fечо-„рŭл Міpчі BB. nepotŭ лŭĭ Міхnea BB. челŭ „бътpînŭ, kînd aŭ fost kŭpsŭл aniлop ,S, O, З, „7076-1564, шi'aŭ fost kŭ паче пînъ în zілеле „лŭĭ Міхаĭ BB. ла kŭpsŭл aniлop 7103-1595, „,S, P, Г, пînъ aŭ венit Sinan Паша kŭ oaste „asŭпpa лŭĭ Міхаĭ BB. шi dŭпъ ачееa, бътînd пе „Міхаĭ BB. бъгат-aŭ iapвъ de tŭnŭ în Sf. вise-„pikъ, iap dŭпъ ачеasta погоpît-aŭ Міхаĭ kŭ „Батъp Жikmon kpaiŭл ŭнгŭpeskŭ kŭ oaste „asŭпpa лŭĭ Sinan Паша, iap Sinan Паша a dat „dosŭл a fŭџi, шi anpinse iapвa de tŭnŭ în

„вiserikъ шi s'aѣ sfъrîmat din temeлie шi aѣ „trekѕt anĭ K, ҂S, 27. Daka s'aѣ sfъrîmat stъtѕt- „aѣ пѕstie пînъ aѣ dъrѕit Dѕmnezeѣ de aѣ ve- „nit Преа Лѕminatѕл Io Padѕ BB.. feчорѕл „Mixni BB. nepotѕл лѕĭ Aлeksandpѕ BB. шi stъ- „tѕt-aѣ a fi Domnѕ Цъpiĭ Pomîneштĭ, în kѕpsѕл „anîлop ҂S, P, K, B, 7122-1614, deчĭ iap aѣ „începѕt de a o zidi din temeлie пînъ o aѣ „sъvîршit, че, de kînd s'aѣ sfъrîmat пînъ o aѣ „fъkѕt шi o aѣ sъvîршit a doѕa oapъ, aѣ trekѕt anĭ Л, A: 31, iap dѕпъ че aѣ dъrѕit Dѕmnezeѣ „domnica Padѕлѕĭ BB. în цapa Moлdoвi ш'aѣ „stъtѕt a fi iѕвitѕ fiѕ-sъѣ Aлeksandpѕ BB. Dom- „nѕ цъpiĭ Pomîneштĭ, че, kît a pъmas nesъvîp- „шitъ de zѕgpъвit de Padѕ BB. sъвîршit-aѣ „feчорѕл sъѣ Aлeksandpѕ BB. лa kѕpsѕл anîлop ҂S, P, Л, Г 7133-1625."

Aчeastъ inskpiцiѕne ne pekeamъ ѕnѕ fantѕ mape istopikѕ: e лѕnta чeлeвpѕлѕĭ въpвatѕ Mixaĭ Bitcazѕл kѕ Sinan Паша чeлѕ че a trekѕt Dѕпъ- pea пe лa Цiѕpцѕ, în fpѕntea a doѕъ-sѕte de miĭ oamenĭ, kѕ kape, intpînd în цapъ, înaintase пînъ лa Tîpgoвiште. Întp'aчestea Mixaĭ îĭ întîmпinъ лa Kълѕgъpenĭ aвangapda sa чea de tpeĭ-zeчĭ de miĭ oamenĭ, înчepѕ лѕnta kѕ dînsa, în zioa de 13 Aѕgѕstѕ, se вътѕ пînъ noantea шi anoĭ se petpase spre Pѕkъp, пînъ sosi ажѕtoapeлe лѕĭ Sigismѕnd Batopi din Tpansiлвania шi чeлe de лa Pъsвan

Bodъ din Молdова, dinпреȣnъ kȣ kapе, în ȣpmъ, алȣngъ пе Sinan песte Dȣnъpе, sfъpъmîndȣ-ĭ toatъ пȣtepеа... Însъ inskpiвцiȣneа, a ле kъpiĭ аdeвъpȣpĭ istopiче seamъnъ întokmaĭ ka поpтpеtеле saȣ̆ fisionomiiле Domniлоp шʼa ле воiеpiлоp kapе se gъseskȣ̆ sȣgpъвite пе пеpецiĭ вiseрiчiлоp, пе ziче kȣpat kъ Sinan Паша вътînd пе Mixaĭ BB... iap пȣ kъ Mixaĭ a вътȣt пе Sinan!...

Bede чiне-ва dintpʼачеasta inflȣinца snipitȣлȣĭ че domnia пʼatȣпчĭ шi fokȣл patpiotismȣлȣĭ de kapе еpа kопpins ачела че пȣse astъ skpiвtȣpъ пе mȣpȣл ачеstiĭ вiseрiчĭ!..

Ачеsta fȣ Padȣ XI, feчоpȣл лȣĭ Mixaiл IV saȣ̆ ал лȣĭ Mixnеа челȣĭ tȣpчitȣ̆, inemikȣ̆ neîmпъkatȣ̆ kȣ Шеpвап Bodъ Басаpaв шi tot-dʼodatъ inemikȣ̆ пpiнцiпiiлоp лȣĭ Mixaĭ Biteazȣл...

Bomȣ̆ чiti din Magasinȣл istopikȣ̆ ȣnȣ̆ aptikолȣ̆ ал D. N, Бълчеskȣ, pелatiвȣ̆ desпpе domnipеа ачеstȣĭ Padȣ XI:

Pomînii шi fanapioцiĭ.

„Înkъ din zileле лȣĭ Mix[illegible] Biteazȣл, Gpeчiĭ Цъpigpъdeni шi Pȣmeлioцĭ (*) веniцĭ în цаpъ se fъkȣsеpъ nesȣfepiцĭ пъmîntеniлоp. Ачеasta пе

(*) Пpiп kȣвîntȣл Gpeчĭ în kȣpsȣл ачеstȣĭ aptikолȣ̆ tpeвȣie a inцeлеце пȣmaĭ пе чеĭ din Konstantinoполȣ̆ шi din Pȣmeлia шi maĭ kȣ deoseвipе пе чеĭ dintiĭ, kȣnoskȣцĭ maĭ de oвшte sȣв пȣmipеа de Fanapioцĭ. Sdpaвъna пацiе Еленikъ de astъ-zĭ, пе kape noi o iȣвimȣ̆ шi o pesпеktъmȣ̆, se deosiвeшte de fanapioцĭ, пе kapе însȣшĭ еа iĭ ȣpaшte шi iĭ depъpteazъ de sînȣл еĭ.

*

o dovedeште ȣnȣ artikolȣ al tratatȣлȣї de ла 1595 înkeeat ла Бълgrad, între Mіхаї ВВ. Viteazȣл шi Sigismȣndȣ Прінцȣл Трапsілвапіі, în kаре stіпȣлеazъ ka пічї ȣnȣ greкȣ sъ пȣ fie приіmit în sлȣжвеле statȣлȣї. Dȣпъ moartea лȣї Міхаї ВВ, шi mazіліа sȣkчesорȣлȣї sъȣ Radȣ Шервап ВВ. se aшеzъ Domnȣ Radȣ Мiхnea ла 1613. Ачesta fȣ челȣ dintii Прінцȣ kаре віne în skaȣnȣ însoцitȣ de o mȣлцime de Greчї. Neopîndȣеліле че ачestia adȣserъ în царъ міхnіръ tаре пе пъmînteni. Ka în tot-d'aȣna kînd opinіеа пȣвлікъ este întъpîtatъ пeste mъsȣръ, se formаръ kompлotȣрї împotiва Domnȣлȣї шi a Greчілор. Ачestia krezȣръ atȣnчї kъ вор пȣtea înека în sîнце орї че manifestaцie a opiniеї пȣвлiче, шi kапетеле Stoлnikȣлȣї Беркап, a Къmъраsȣлȣї Міхаї шi алтор опt tіnерї воіерї късȣръ sȣв sekȣреа gîdeї. Пе sîнцеле ачestор martiрї Romъniї жȣраръ resвȣnаре, шi o лȣptъ kаре тревȣea sъ цie doȣъ veakȣрї înчепȣ atȣnчї." (*)

Чitimȣ іаръшї o inskriвцiȣne kаре se gъseшte пе krȣчеа чеа de пeatръ de ла візеріка Sлoвozia, din Podȣл Беiлікȣлȣї.

„În пȣmеле Tatълȣї ш'ал Fiȣлȣї шi ал Sf. Dȣхȣ; adекъ de ровȣл лȣї Dȣmnezeȣ Io Леоп ВВ. feчорȣл лȣї Штefan ВВ. ръdikat aȣ ачeastъ чinstitъ krȣче în пȣмеле Sf. George, пentrȣ ka

(*) Magasinȣ istoрikȣ, tomȣл I, paginea 115.

sъ se пomeneaskъ de ръsбoiȣл че 'л am авȣt întр'ачestȣ̆ локȣ̆ kȣ прiбеџiĭ, kînd аȣ̆ венit de пeste мȣнte asȣпра domnii меле, анȣл 7139 (1631) în лȣна Аȣgȣstȣ̆, Марџĭ; шi мiлostiвȣл Dȣмne-zeȣ̆, kȣ рȣgъчiȣнеа Sf. Georgе, sȣпȣs-am sȣб sабiea domnii меле шi i am бiрȣit; шi kîџĭ аȣ̆ къzȣt în ресбoiȣ̆ zakȣ̆ sȣбt мoвiлъ; iар крȣчеа s'a редikat în лȣна ḟеврȣарie 20, анȣл 7140, iар de ла Хрistos 1632.„

Е печеsitate dар ka sъ штiмȣ̆ чiне а fost saȣ̆ чiне е Леон ВВ. шi чiне sîнtȣ̆ прiбеџiĭ kȣ kаре ел ziче къ s'a бътȣt.

Вoмȣ̆ чiti întрȣ ачeasta пе istoрikȣл Шinkaĭ шi пе Engeл.

„Леон Stefan аȣ̆ domnit anĭ 2, лȣнĭ 6, ziле 22, 1630-1633. Îmпotiва лȣĭ аȣ̆ fost жалба къ арȣнкъ преа маре бiрȣ̆ пре џаръ; ел авеа în пartea sa пе Mateĭ Aga бoieрiȣ̆ de fрȣнte din satȣл Брънковенĭ, фечорȣл Вoрnikȣлȣĭ Danчiȣ, din famiлiea Басараб. Ачеstȣia i аȣ̆ порȣнчit Леон Вoдъ ka sъ skoatъ бiрȣл de ла џереanii din жȣdeџȣл Романаџiĭ челȣ̆ de пeste Олtȣ̆, шi fiind къ бiрȣл ера kȣ мȣлt маĭ маре de kît sъ 'л поатъ плъti џеара чеа kȣ totȣл stoарsъ, џереanii аȣ̆ fȣџitȣ̆ kарiĭ în kotрoȣ̆, шi бoieрiĭ аȣ̆ fost siлiџĭ de Прinџȣл, sъ плъteaskъ dъншiĭ în локȣл џереaniлор; kаре siлъ мȣлt аȣ̆ съръчitȣ̆ пе бoieрĭ, пентрȣ къ аȣ̆ treбȣitȣ̆ sъ împрȣмȣte банĭ de ла

Тврчі, ka sъ îndestвлеze пе Апрozii чеї че skoteaš віpвл, kapii, afapъ de віpš, maї tpъцea пе воіерї пentpв osteneaлa лоp kîte 30 ші kîte 40 de dвkaцї. Mateї Aga вързînd ачеаsta, în лоk de a плini порвnka лвї Леоn Bodъ, aš fвцit în Ардеалš kв maї mвлцї воіерї din Краіова, adekъ: kв Asлan Bopnikвл, kв Geopgan ші Mixaiл Spъtapiвл, kв Барввл Пъхарnikвл, kв Бръdeskвл, kв Koцofanвл, kв Dвmitpв Sлвціарвл, kв Fiлimanвл, Mitpea Bistiервл ші алцiї kapi aš fвцit пе плаівл Вълkanвлвї ла Хацeg în Apdeaлš, ші i-aš лвat Pakoцi Geopgie ші Zoлini Daвid kв чinste ші ле aš dat odixnъ.„ (*) (вpmeazъ maї ла вале) „Întîmплъpiле ачеstea npin kape ama s'aš stpikat Валахіа, ші kape se îmпвsta лвї Леоn Bodъ ші Gpeчiлоp, пpe kape ї kiemase eл din Цapigpad, venindš ла вpekiле лвї Аваza Бaша din Nikoполš, ачеsta s'a dвs în Цapigpad, ші aš sfъtвit Поарта, ka пentpв odixna цepeї sъ пвnъ пе Mateї Aga Domnš în Валахіа, ші de odatъ aš ші înmtiingat пе Mateї despre ачеasta npin преотвл Ignatie Sъpввл, kapeле aš aflatš пе Mateї în Fъgъpaшї, ші i a sпвs лвkpвл. Iapъ Леоn Bodъ пре ачеastъ вреme a чiнчіа oapъ

(*) Kponika л Шinkaї, tomвл III паціnea 20.

aŭ tpimis ла прібеџі (*) ші inkъ ші ла Pakoџi Прінџѕл Ардеалѕлѕї, пре Влъdika George, пре Іванкѕл Bopnikѕл ші пе Grigopie Komisѕл kѕ кърџї, ка kѕ kѕвinte блînde ші kѕ џiѕpatъ amnistie se adѕkъ пе прібеџі, sъ se întoapne ла kaseле saле...„ (**) Iatъ dap soapta џърії, iatъ чine fѕ Леон BB. feчорѕл лѕї Штefan BB, saŭ ѕпѕл din sepiea Domniлор kape stъtѕse de пе ла înчепѕtѕл sekoлѕлѕї ал шапte-sпре-zeчiлеа пінъ ла înчепѕtѕл челѕї ал новъ-sпре-zeчiлеа!.. iatъ ші чine sîntŭ прібеџії kѕ kape s'a бътѕt în марџinea Бѕкѕрештiлор. Dap пеntpѕ ka sъ нѕ zічемŭ nimik de ла noї, чitimŭ іаръшї о kponikъ din Magasinѕл Istopikŭ, релатівъ despre ачеastъ бътъліe întpe Леон Bodъ kѕ прібеџії:

„Чі іар н'аŭ врѕt sъ віe, чі аŭ черѕtŭ de ла Kpaiŭ ші de ла Zолоni оштї ажѕторŭ, sъ віe sъ skoaџъ пре Леон Bodъ de 'н царъ, ші ел ле аŭ dat. Ші аŭ погорît aічia în царъ stpîngîndŭ ші kît аŭ пѕtѕt

(*) Iatъ прібеџії despre kape apatъ skpiвtѕpa sѕsŭ însemnatъ kape se aflъ пе kpѕчеа de пеатpъ de ла Злоbozia; ачеstŭ Matei Aga e însѕшї Matei Bodъ, kape, dѕпъ че se ѕpkъ ла tponŭ, авѕ бъtaie kѕ Padѕл fiѕл лѕї Aлеksandpѕ Іліашї Domnѕл Молdoві. Ръŭ ші fъpъ kaле dap Леон Bodъ нѕmi ast-feл пе ніште pomînї патpioџї чеї че protestapъ în kontpa абѕsѕpiлор провеnite din partea sa ш'a stpeiniлор de kape se înkonџiѕpa:)

(**) Kponika лѕї Шinkai, tomѕл III пaџinea 24.

oaste de 'n царъ dѕneste Олтѕ, ші аѕ венit кътpe Бѕкѕpeштї. De ачеasta аѕzind Леоn Воdъ ш'аѕ gътit ші ел оштіле че аѕ авѕt, ші аѕ dat лефї ѕлѣжбашілор, ші аѕ ешit ла satѕл Персічені întpѕ întîmпінаpea прівецілор, dap нѕ 'i a dat în-de-mînъ ѕъ se бatъ аколо, чі іap s'аѕ întops ла Бѕкѕpeштї, ші 'ш'аѕ opîndѕit оштіле de 'n жоsѕ de mînъstipea лѕї Папъ Bistiepѕл, kape akѕm îї zikѕ Sf. Ekatepina. Ші віind ші прівецiї, ші ловіndѕ-se оштіле, аѕ fost isбînda лѕї Леоn Воdъ. „ (*)

Ачestea dap ші алтеле mѕлте se петрекѕръ în Бѕкѕpeштї, maї 'nainte ші în ѕpmъ d'a se faче kапitatъ!.. Ші maї kѕ seamъ ачestea sîntѕ лѕптеле kape, dѕпpe kѕm ziче D. N. Бълчеskѕ, тpeбѕі ѕъ ціe sekолї.

Stpeini în atîtea pîndѕpї semъпаръ diskopdie, пenopoчipe ші kiap пeipe asѕпpa лъkѕitopілор ш'asѕпpa біеtеї църї. Бѕkѕpeштіѕ, kape пînъ ла 1698 нѕ epa pesidenца domnілор de kît нѕmaї пentpѕ іapнъ, în ѕpmъ deвeni kапitала църії; ші че нѕ възѕ ел în kѕpsѕл aniлор че tpekѕpъ?. Kîte evenimente, kîte епоше, че ръsтѕpнъpї, че лѕпте... apmiї stpeine tpekѕpъ прin tpînsѕл, пe kape ле хръni ші kъpopa ле ѕѕfepi gpeѕtatea!.. Nemцiї, Тѕpчіі, Рѕшії, kongpese

(*) Magasinѕл istopki, tomѕл I пaginea 287

ші înkeepї de tpatate!.. міліціеа църії în ачеstȣ kȣpsȣ fȣ desapmatъ!.. Ȣnde sîntȣ бравії Кълъ-рашії, Рошіорії, Верzішорії, Dоробанції, Панцîрії e.t.c.tr?.. ȣnde sîntȣ ȣnifopmeлe лорȣ ші че s'a fъkȣt бравȣра kȣ kape eї se лȣптаръ în kontpa ineмічілор în întpȣ ші neste хotapeлe църії?.. Че s'aȣ fъkȣt ачеле леціоапе браве че fъчеа мîndpieа църії ш'a tȣtȣлор Ромînілор?.. Domnії faпаріоції kъȣtаръ маї întîї съ desapmeze aчeste apmate ші în локȣл лорȣ adȣsеръ tot fелȣл de stpeinї ші оаменї fъp' de kъпътîї, kȣ kape se sервіаȣ, în локȣл ostipeї pomînештї, ka съ îmпілеze ші съ stoapkъ біata цаpъ: ачеstia se пȣmiaȣ apнаȣці saȣ gȣapdiea domneaskъ, de kape ціпа лȣмеа ші пъмîntȣл!.. Аша dap întpe eвеnimentele челе марї петрекȣte în Бȣкȣрештї, пȣтемȣ însemna intpapea Nemцілор ші a Рȣшілор!., Че п'a sȣfepit цара ла 1689 desпpe парtea ostілор немцештї, kînd se afлa Kostandin Брînковеапȣл Domnȣ?.. че пȣ s'a петpekȣt ла 1769 în ресбелȣл Тȣрчілор kȣ Рȣші, kînd intpаръ Рȣшії пепtpȣ întîї în Бȣкȣрештї?.. апоï ла 1789 în ресбелȣл Рȣso-Aȣstpiakȣ kȣ Тȣрчії, че пȣ s'a întîмплат ші че п'a вързȣt Бȣкȣрештії?.. іар ла 1812 ачі se înkee tpatatȣл întpe Тȣрчіа kȣ Рȣsia desпpe лъsapea Басарабії în мîініле Рȣшілор, пpiimindȣ-se de dînseле ka съ fie Прȣtȣл хotapȣ.... Апоï маї tîpziȣ ла 1821, че

ꙉрозъвії ші че дꙋрере!.. Ȋn ꙋртъ челе de ла 1848, челе de ла 1853... 54... 55... 56... ші пînъ în sfîршit, Дꙋmnezeꙋ маї mtie, sîntemꙋ în 1857, ші neste пꙋцin вomꙋ întpa în 1858 ш'атîцї алцї în viitopꙋ, despre kape нꙋ не ръmîne de kît a adpesa pꙋгъчiꙋнї kътpe челꙋ a Тot–Мъpitꙋ ka съ'шї întoapkъ okiї asꙋпръ-не, ші opї чеea че se за faче, съ fie sпpe бiнеле ші fepiчipea naцiꙋneї! . .

Ші аша, tpekînd kꙋ ꙋнꙋ okiꙋ foapte peпede aчeste evenimente полiтiче нetpekꙋte ka niште вiжелiї mapї asꙋпpa Бꙋkꙋpeштiлор, нꙋ maї пꙋцin вomꙋ авеа а ворбi ші despre алte непорочiрї netpekꙋte aчi în kꙋpsꙋл aнiлор!.. Ȋn kîte pîndꙋpї Dîmбoвiцa нꙋ fъkꙋ kaпpiчioaseле eї inꙋndъpї, în kîte pîndꙋpї чiꙋma, холера нꙋ fъkꙋ a se sпарџе орашꙋл, skoцînd пе вieтꙋл попорꙋ ла kîmпꙋ пентрꙋ пазъ; afаръ d'aчeasta, tꙋpбꙋpъpiле ꙋнорꙋ пашї, прekꙋm Пasвandoглꙋ ші алтеле, în kîte pîndꙋpї нꙋ însꙋflъ sпaimъ ші kꙋtpemꙋpꙋ în inimiле oamenilор, atît npin intpapea aчestꙋia în цаpъ kît ші npin a aчелора kape kъꙋtaꙋ съ 'л pprindъ!.. Ȋn aчелꙋ timпꙋ maї kꙋ seamъ Kpaioва чеpkъ aчелеашї непорочiрї, saꙋ noate ші maї mapї, de kît Бꙋkꙋpeштiї. Іар în kît despre kꙋtpemꙋpe ші fokꙋл че npefъkꙋ în maї mꙋлte pîndꙋpї орашꙋл în чenꙋшъ, нꙋ maї zichemꙋ nimikꙋ: авеmꙋ de esemплꙋ челе din zileле noa-

stpe; maĭ kъ deosebipe fokъл челъ mape de ла 1847, kape npefъkъ în zioa de Паштĭ апроапе жъmъtate Бъkъpeштiъл în чепъшъ!..

Înkeiemъ dap aчestъ kaпitъ, în kape deskpiсерътъ kît se пъte maĭ пpe skъptъ stapea пpimitivъ шi чea aktъaлъ a kaпitaлeĭ Pomînii, a kъpiia fъndape dateazъ o vekime апроапе de чiнчĭ sъte de aнĭ. Шi peviind ла sъbiektъл aчesteĭ skpiepĭ, kape este viaцa fъndatopълъĭ seъ, ne înaпoiemъ iapъшĭ de ъnde плеkapъmъ, stpъmъtîndъ-ne пeste пъmъpъл sekoлiлop tpekъцĭ, adekъ, de ъnde лъsapъmъ пe Бъkъp шi пe Iлiana iъbita fiikъ a лъ Bogdan Bodъ, челъ че, пpekъm am zis, цinъ sepbъtoape în toatъ цapa, despre isbînzĭ шi despre aflapea fiiчeĭ saлe!.. Iap Бъkъp, ka aчeлa aл kъpъia kapaktepъ kavaлepeskъ îл împinцea sпpe tot feлъл de evenтъpĭ, înkъ de ла despъpцipea sa de Moцikъ, întъpnîndъ-se în Mъntenia, mepse în goana ъnop xoцĭ шi fъkъtopĭ de pele, kape kълkasepъ niшte sate шi жefъisepъ niшte sъpaчe familiĭ; atît de mълt eл epa aпpins de amopъ пentpъ dpeптate înkît fъ вpъжmaшъ neîmпъkatъ în kontpa tîлxapiлop, în kontpa miшeiлop, nъ maĭ пъцin în kontpa лingъшitopiлop, în kontpa minчinoшiлop шi 'n kontpa intpiganцiлop; în kontpa inemiчiлop чeĭ dinъъntpъ шi dinafapъ aĭ цъpiĭ saлe!..

Eл însъ, sъ nъ ъitъmъ aчeea ч'am maĭ zis,

kȣm se gъsia stapea kȣnoштinцiлop ш'a ideiлop de пe atȣnчĭ, epa kam kpezъtopȣ̆ în вise ші d'aчeea i s'apъta tot-d'aȣna în вisȣ̆ aчeea чe epa sъ i se întîmплe, чeea ч'aвea sъ maĭ пetpea-kъ ші kiap вiitopȣл naцiȣneĭ saлe!..

În чeлe din ȣpmъ плin de бȣkȣpie kъ sosi fepiчita zi d'a лȣa în kъsъtopie пe Iлiana sa, kȣ kape înkъ mȣлt maĭ 'nainte fъkȣse skimбȣл ineлeлop пpin miжлoчipea пъpinteлȣĭ Ioasaf, kape asemenea îĭ epa ka ȣnȣ̆ tatъ ші 'л iȣбia foapte mȣлt, жȣpъ din naintea aлtapȣлȣĭ, din пpeȣnъ kȣ fidanцata sa, împpeȣnînd amîndoĭ mîiniлe ші fъkînd pȣgъчiȣnĭ kъtpe Dȣmnezeȣ̆; жȣpapъ ȣnȣл aлtȣia kpedinцъ ші iȣбipe пînъ лa mopmîntȣ̆, лȣîndȣ̆ maptȣpĭ întpȣ aчeasta пe toцĭ Sfinцi ші de natponȣ̆ пe Sf. Tanase, aпъpъtopȣл пpȣnчiлop ші aпъpъtopȣл Iлiani, în kȣpsȣл tpekȣ-teлop saлe nenopoчipĭ.

Цepemoniea kȣnȣniiлop saлe fȣ чeлeбpatъ în ȣna din mînъstipiлe dintpe Moлdoвa ші Цapa Pomîniaskъ, fiind kît se пoate de пomпoasъ ші ȣблimъ пpin peȣnipea Пpinчiпiлop, a бoiepiлop ші a tȣtȣлop лъkȣitopiлop din amбeлe цъpĭ... Бogdan Вodъ лe dete пъpinteaska sa бine kȣвîn-tape ші sъpȣtъ kȣnȣniea fiiчeĭ saлe, пe kape o peвъzȣse kȣ лakpime în okiĭ ші stpîngînd-o лa inima sa... Бȣkȣp ші Iлiana, dȣпъ sъвîpшipea цepemonii peлiцioase, stînd înцenȣkiaцĭ dinaintea

лꙋї Bogdan Bodъ че se afлa kꙋ toatъ sꙋita sa, прекꙋm asemenї шi Domnꙋл din Mꙋntenia kꙋ toцї aї sъї de faцъ, прiiшiръ вine kꙋвîntъpiлe лорꙋ!.. Дар tot întp'ꙋnꙋ timпꙋ, ka sъ nꙋ ꙋitъmꙋ шi пе Моцikꙋ, челꙋ че însoцise пе Bogdan Bodъ, kꙋ ачeastъ okasie a nꙋnцiї лꙋї Бꙋkꙋр, nꙋ лiпsi d'a фаче шi ел skimвꙋл iпелелор kꙋ Мapia, iꙋвita sa, пе kape o gъsi жꙋnъ шi фрꙋmoasъ, kape фъчеа парte dintpe dameлe de оноаре în sꙋita Iлiani че о îmвpъцiшase шi о лꙋase kꙋ dînsa ka пе о sopъ a sa... Iap лъпчерꙋл Орхеianꙋ, despре kape ворвiръmꙋ atît de mꙋлtꙋ în kaпitꙋл tpekꙋtꙋ, шi kape iꙋвia kꙋ deosевipе пе къпitanꙋл sъꙋ Моцia, nedespъpцindꙋ-se nicї odatъ de лîngъ ел, фъkꙋ asemenea цꙋpъmîntꙋ mape kъ se ва лъsa în вiitорꙋ de вeцie, daka Моцikꙋ îї ва da de soцie пе Dokia вара sa пpimapie, ачееа ла kape Моцikꙋ se dꙋsese ka sъ adꙋkъ îmвpъkъmingї пentpꙋ mipeasa лꙋї Бꙋkꙋр, шi kape ера о pomînkꙋцъ жꙋnъ, плъkꙋtъ шi în destꙋл de фрꙋmoasъ!...

⁂

XVI.

PRIN OALA CEA NUOUĔ.

Кътъ съ zічетъ toate ачestea пentpъ a deskpi чеде maï de sъsъ!.. Кътъ съ deskpimъ nenoiле, gpeвtъціле, asпpimea ачелор timпï kît шi fъpiea варварілор чеї че fъkъpъ în atîtea pînдъpї ipъпціъне în цapa noastpъ, пentpъ a pepesinta oape kape amъпъntъpї a ле віецiї лъї Бъkъp шi a kontimпopanілор sъї; kîte-ва fante din memopaвіла епокъ kînd fъ Міpчеа Bodъ Domnъл цъpiї; лъптеле че ле авъ пentpъ independinцa шi mъpipea Pomînілор, чеде maï insemnate întîmпlъpї шi katastpofe din віаца sa, поlitika че ел о esepчitъ kъ Тъpчiї, kъ Ъngъpiї шi kъ Полопiї, pелаціїле sале saъ аліанца че ел о înkeease kъ Ладisлas peцеле Полопii în kontpa лъї Sigismъnd ал Ъngapiї, пentpъ къ aчesta kъъtase a 'л tpata ka пе ъпъ vasaлъ ла sъъ, лъkpъ че пъ пътеa sъфеpї ъпъ Пpinчипе ka Міp-

чea, ші d'ачеea eл înkee, прin tрimiші sъї плe-nipotenціарї ші kѕ аї Реџелѕї Ладislaс, tрatateлe de ла Sѕчіава, de ла Лѕблin, ла Летбѕрg ші ла Іоmоіов, adekъ, ла 1390, ла 1391 ші ла 1411... Тоаte ачеstea прекѕm ші алтеле maї imпортante, не рeкетѕ ачеа sakръ sѕвеnіре, ла kаре nѕ не пѕtemѕ gîndi fъръ а върsа лакріme!.. Ші maї kѕ seamъ, ла політіка че требѕеа sъ о поарte ачеstѕ mаре Прінчіпе, челѕ че se въzѕ nевоitѕ а înkeea kînd kѕ ѕnії аліанцъ, kînd kѕ алцїї, kînd а se deклара în kontра ѕnора, sѕs-ціind претенціїле de дрепtѕрї а ле алтора, kînd пѕрtînd арmеле în kontра ѕneї пѕtерї, kînd іаръші îл vedeaї ѕnindѕ-se kѕ dînsa спре а nedepsi пе алtа; ачі îл въzѕръmѕ legîndѕ-se în релаціе de ami-чіціе kѕ Реџеле Карол II ші kѕ mареле Sigis-mѕndѕ, ачі se deкларъ în kотра честѕї din ѕрmъ ші se fъчеа віне kѕ Реџеле Ладislaс ал Поло-nii, ачі лѕъ парte ла лѕпtа чеа mаре kрѕчіаtъ че statѕріле kрештine, прекѕm Ѕngapiea, Цермa-nia, Франца, о dekреtаръ în kontра maxome-tanілор, чеї че devastase Трачіа, Serвіа, Бosnia, Кроаціа, ameninцаѕ регаtѕл Ѕngapii, înkonціѕ-raseръ Konstantinoполѕ ші adѕseseръ kіар пе îmпъ-раtѕл Emanoiл Палеологѕ în stаре а nѕ maї шті че sъ fakъ... ел în fine se лѕпtъ din тоаtъ пѕtереа ла Nikoпо лї, se вътѕ kѕ dînші înъѕntрѕ în царъ, fѕ челѕ maї teрівілѕ inemikѕ ал лорѕ, ші, în ѕрmъ, dѕпъ че

kaпitѕлъ прin ачеле kondiцiѕnĭ аваntaцioase церiĭ, fiind kъ Баiazet devenise ѕпѕ konkeрantѕ sпъimîntъtорѕ, kаре kопрinsese прin пѕтереа армелорѕ atîtea statѕрĭ de прin прецiѕрѕ, апоĭ, dѕпъ moartea aчестѕia, îл vedemѕ пе Мірчеа къ se faчe oape kѕm tѕtoрѕл претendenцiлор тропѕлѕĭ tѕрчeskѕ, sпрiжinind шi kъѕtînd ka sъ înалце пе Мѕsa, ѕпѕл dintpe fii Sѕлtanѕлѕĭ Баiazet!.. Nѕ isвѕti întр'ачеаsta, fiind kъ пaptida лѕĭ Махометѕ, фрателе лѕĭ Мѕsa, fѕ maĭ tape de kîtѕ ачестѕĭ dintîĭ; opĭ шi kѕm însъ, пѕ пѕтемѕ în adeвърѕ sъ askѕndemѕ admiрареа че о авемѕ desпре Мірчеа întрѕ ачеаsta; пѕтемѕ ziче къ din пapte-ĭ fѕ fanta чеа maĭ inцeniоаsъ шi полiтika че о eseрчiтъ a fost чеа maĭ реmаркавiлъ пentрѕ timпi ачеia!..

Kade-se прin ѕрmаре sъ пе adѕчемѕ aminte kѕ mîndрie desпре ачеĭ stъпînitоpĭ kаре, în fanteлe лорѕ, s'aѕ kompapat ачестѕĭ mаре въpватѕ! kade-se sъ admiръмѕ полiтika лорѕ, прекѕm niчĭ sъ ѕiтъмѕ пе ачеĭ Ромъnĭ viтежĭ kаре în timпi de demѕлт se лѕпtаръ kѕ atîtea nevoĭ шi greѕтъцĭ пentрѕ царъ!..

Kade-se în fine, întpe ачеstia, a венера пе Бѕkѕр пentрѕ челе че аръtаръмѕ maĭ sѕsѕ desпре dînsѕл, пе Iлiana kаре akѕ devenise soцiea sa, пе Моцikѕ, kаре, dѕпъ че servise kîцĭ-va anĭ în apmiea Молdoveneaskъ, se trase ла Тîрgoviшte, ѕnde, mѕлцѕmi din tot sѕfлетѕл Iлiani, soцii лѕĭ Бѕkѕр, пentрѕ протекцiѕnea че о

didese isвitei sале Марii, пе kаре хотърîsе а о лsа in kъsъtopie, tot întр'sпs timпs шi dînsa пs mai псцin înfъцiшînd лsi Моцikв челе mai вii simцiminte de peksпoштinцъ kв kаре se гъsia лsi datoаре... Ns тревsе însъ а sita шi пе Драgoшi, ast-feл se пsmia вestitsл ачела лъпчерs Орхеianś, пе kаре îл възsрътś in kапitspiле пречеdinte fъkînd atîtea minsпi. Ел aksma fiind kъ ера atît de апроапе леgat прiн аморsл kъпitansлsi sъs Моцikв шi de ал femei sале Dokiцa, вара прimаpie kв Моцikв, se тръsese шi ел asemenia ла Тîрgoвiшtе, dinпревsпъ kв чеi de mai sss; deвenise шi ел sпs воiерs ал церii, пentрs kъ лsase парте în ресвелеле de ачi.

Аша dар Бъkвр se afла în ksлmea чеа mai înaлтъ а fериčiрei пentрs kъ se gъsia însoцitś kв Ilianа sа isвitъ, пentрs kаре ел ssfepise тsлte шi еа asemenea пentрs dînssл. Dpagoшi iаръшi ера kъsъtopit шi пе пstea аръta kъ, прекsm пs se afлъ нiчi sпs fokś fъръ fsmś, ast-feл шi нiчi о kаsъ fъръ sъпъръpi. Aks пsmai Моцikв, челś че тречеа de sпs omś foapte ksm se kade, însъ преа жsпе înkъ пentрs kîte ле съвîршisе în вiaцъ шi 'п kspssл ресвелелор, тревsеа sъ aштепте kв перъвdape zioa пsпцii sале, пentрs kаре, Iliana шi Бъkвр fъчеаs преgътipi mapi шi цinеаs kа пе о sоръ а лорś saś kа пе о fiikъ пе Марia ла kаsа лорś, пе sitînd нiчi оdатъ

че ераȣ datopĭ a fаче ачеstеĭ жȣне fечоаре, пентрȣ dopitȣл шi iȣбitȣл лорȣ Моцiкȣ...

Da, ачеstеа sîntȣ ziлеле omȣлȣĭ de fеpiчipе în віацъ, ачеsta este Парadisȣл kape fȣ kpeatȣ шi înfpȣmȣseцatȣ atît de mȣлtȣ пentpȣ челȣ dintîĭ omȣ, în kape visȣpiле челе de aȣpȣ kȣpgȣ ka niшte isвоаpе пpin miжлокȣл сȣȣ, adъпînd валеа iлȣsiiлop, a sпеpанцелор шi a плъчеpiлop!.. Nȣmaĭ în ачеĭ anĭ de бȣкȣpie, în mizлoкȣл a-честор visȣpĭ a ле viецiĭ пȣtemȣ ȣita пentpȣ ȣnȣ minȣtȣ dȣpepea шi sȣfеpinцеле noastpe; къчĭ, шi daka ачеstȣ чеpкȣ în kape ne пȣtemȣ пȣ-mъpa ziлеле пpin kape aвemȣ a tpече, пȣ ne ap înfъцiша o singȣpъ datъ astъ gipлandъ de pose, kpinĭ шi челе maĭ amopoase fлopĭ, пе kape noĭ ле iȣбimȣ, пȣ шtimȣ daka ne amȣ maĭ пȣtea akomoda kȣ viaца, saȣ, шi daka amȣ tpъi, пȣ шtimȣ iapъшĭ de ap maĭ fi че-ва kape sъ ne fakъ a ne пъpea pъȣ saȣ a плînџе kînd ne desпъpцimȣ de viaцъ!....

Aшa dap, deskpiind ачеstеа ш'ачеĭ timпĭ în kape tpъipъ epoi nostpi, sъ nȣ skъпъmȣ din вedepe шi asпpimiле, tȣpбȣpъpiле, inвasiiле челе fъpъ înчеtape a ле вapбapiлop, пemȣлцȣmipеа шi пеli-nimtea d'atȣnчĭ, neпȣtînd tpече ȣnȣ anȣ saȣ o лȣnъ mъkap fъpъ îmпepekepĭ de цinte, fъpъ peskoaлъ шi fъpъ pedikape ла apme, de ла mikȣ шi пînъ ла mape!.. Epoi nostpi, пpin ȣpmape, tokmaĭ

kînd se afлaȣ̆ în kȣлmea fepiчipeĭ, împъpтъшind mȣлцȣmipea шi fepiчipea împpeȣnъ kȣ жȣпîneseлe saȣ̆ kȣ вoiepeseлe лopȣ̆, чeлe чe se okȣпaȣ̆ de ekonomiea kasnikъ, kȣ лȣkpȣ de fie kape zi, a toapчe kȣ fȣpka шi a цese лa пînzъ, nedespъpцindȣ-se kîtȣ-шĭ de пȣцin de aчea viaцъ пatpiapkaлъ шi tot-d'odatъ pomanъ; kъчĭ femeiлe п'atȣnчĭ îngpiжiaȣ̆ de kasъ, de kopii, de soцiiлe лopȣ̆, de apgaцĭ, de vite шi adesea opĭ пînъ шi de чeлe de пe kîmпȣ̆, пentpȣ kъ въpвaцiĭ лipѱiaȣ̆, afлîndȣ-se пe kîmпȣл лȣnteĭ... Eĭ dap шi dînseлe, kȣm amziчe: Бȣkȣp, Moцikȣ, Dpagomiĭ, Iлiana, Mapia, Dokia, тpъind împpeȣnъ, vъzîndȣ-se шi întîлnindȣ-se ȣniĭ kȣ aлцiĭ tot-d'aȣna, împpeȣnъ пe лa osпeцe шi лa kȣmetpiĭ, împpeȣnъ лa visepikъ ѕпpe a se închina шi a da mȣлцȣmipe kъtpe Dȣmnezeȣ̆, împpeȣnъ лa пetpeчepĭ шi лa пpeȣmвлъpĭ, împpeȣnъ лa toate шi пpetȣtindenea, eĭ gȣstaȣ̆ dȣлчeлe плъчepĭ a лe omȣлvĭ soчiaлȣ̆; epaȣ̆ întp'ȣnȣ̆ kȣvîntȣ̆ fepiчiцĭ; eĭ шi dînseлe, tpeĭ fpaцĭ saȣ̆ tpeĭ sȣpopĭ, tpeĭ пъpekĭ, tpeĭ kъsъtopiцĭ!.. Dap maĭ kȣ seamъ nȣ se kade a ȣita osпeцeлe чe лe da п'atȣnчĭ вoiepiĭ цepenĭ пpekȣm шi Domnȣ лopȣ̆!.. Пentpȣ kъ, п'atȣnчĭ nȣ epa înkъ întpodȣsъ kopȣпцiea, opgoлiȣл шi egoismȣл timпiлop de astъ-zĭ; eĭ se afлaȣ̆ kemaцĭ шi îmвpъцiшaцĭ kȣ iȣвipe de kъtpe чeiлaлцĭ вoiepĭ, ka niшte pomъnĭ шi pomъne, ka fiĭ de

stъпînitорĭ шi fiĭ de воіерĭ церепĭ, чеĭ че петре-
чеаȣ împреȣnъ, se adȣnaȣ, se веселеаȣ, înkinaȣ ла
oспеце kȣ kȣпа шi kȣ inima воioasъ, фъръ а kȣцеta
вре ȣпȣ ръȣ ȣпȣл алtȣia; шi maĭ adesea прin ȣръ-
ріле лорȣ, коprinzînd ачestea: — Dȣmnezeȣ
întрȣ ажȣtорȣ!.. съ аȣzimȣ de віne!.. съ ne fie de
віne!..

Dар kȣ toate ачestea, dȣпъ челе че възȣ-
ръшȣ шi аȣziръшȣ, eĭ nȣ пȣteaȣ ръmînea mȣлt
timпȣ întр'o asemenea віацъ de петречере шi de
tрîndъвіре!..

Бȣчiȣmȣл saȣ tромва pesȣnind tot-d'odatъ
din toate пърціле церii, adekъ, din mȣnte пînъ
în валтъ, de ла o марціне а церii пînъ în алta,
ле adȣse aminte kъ tревȣia а лȣа аркȣл în mînъ
ш'а atîрna толва kȣ съцеці пе spate, а înчinце
saвiea ш'а atîрna палошȣл ла шолдȣ, а înkълika
калȣл ш'а se stрînце în чеte шi în къпitъпii,
ka съ meаргъ съ se лȣпte ла марціnіле церiĭ,
пеntрȣ къ inemiчii fakȣ пъвълiре întрînsa!..

Dар însъ, че ера de възȣt atȣnчĭ,
Dȣmnezeȣле!.. Че цinete шi disпераре пе femeĭ
шi пе mȣmе, че рȣгъчiȣnĭ adpesate къtре Maika
Domnȣлȣĭ de isвîndъ ka съ ажȣte соціор шi fii-
лор sпре а se înanoia сънътошĭ шi învingъtорĭ din
вътъліe!... Kîte лакрime, kîte îmвръцішърĭ шi съ-
рȣtърĭ din партea ачелора каре se desпърціaȣ!.. Че
пȣшiрĭ dȣлчĭ шi амороase îшĭ da ȣnii алtора, че de

stpînsътsрĭ de mîinĭ шi че de віпе kвîntърĭ a ле бътрîпiлор, пентрв чеĭ жвпĭ!..

Dap dintpe тоцĭ maĭ kв seamъ Марiа плîнцеа, nefiind înkъ depринsъ, жвпа копiлъ, kв mîшкареа шi прегътiреа оаменiлор пентрв resбелŏ. Еа зърsta пе Моцikв шi ĭ zічеа съ se gîndeaskъ ла dînsa, kъ ел ера віаца шi fерiчiреа еĭ!.. Iлiana de алтъ парте, atîpна singвръ kв mîna-ĭ сабiеа de gîtвл soцвлвĭ еĭ шi 'л înkвраџеа прin ворбе demne de fiika вnвĭ stъпîпitорŏ Ромъпŏ, de stрълвчitвл sînџe шi пвmеле че 'л пврta!.. Dokia însъ, fъkînd asemenĭ ka шi Iлiana, прегътеа singвръ армеле лвĭ Драgошĭ шi ĭ zічеа sъ se ласе de бевtвръ, kъ прin ачеasta i se faче врîчосŏ!..

Akв лвпта че se deskidea пентрв Ромъпĭ шi пентрв Мірчеа Bodъ, ера вna din челе maĭ kрîнчене, пентрв kъ прintрînsа еĭ требвiаŏ a mîntвi dрептвріле церiĭ шi indenendinца, kаре se afла ameninцатъ!.. Ачеаsta fв лвпта прin kаре Мірчеа требвеа sъ ласе вnŏ dвлче шi nemвріторŏ nвme în inimiле Ромъпiлор: fв лвпта чеа mаре de ла Ровіне, петрекштъ ла 1397....

Dap însъ, maĭ 'nainte d'a ворбі despре ачеastъ kрîнченъ шi înвершвпатъ лвптъ, требве a zіче чe-ва шi despре înfрikоmitоареа katastpofъ петрекштъ ла Nikoполĭ... вnde, челе maĭ însemnate statврĭ a ле Еврoпi, п'atвnчĭ, авврь непорочiреа

d'a bedea kъzînd floарса кавалерілор ші а прінџілор чеї че воіръ а лѕа парте în резбелѕл ачеsta kѕ fii semiлѕnі.

Реџеле Sigismѕndѕ челѕ че fѕ sѕkчesopѕ Реџелѕї Карол II пе тронѕл Ѕngapii, бъzînd кѕт kъ Konstantinопол se sgѕdѕia de kътре арmеле лѕї Баiazet, челѕ че 'шї întinsese konkistеле пînъ ла порџіле Ѕngapii, temîndѕ-se d'a нѕ fi ші statѕл съѕ atakatѕ ші a'шї перde tронѕл ші короана, черѕ прін Папа de ла Рома ажѕторѕл statѕрілор крештіне, прекѕт maї zisei.

Maї 'nainte însъ ел simџi невоеа d'a se faче біне kѕ Domнѕл Ромънілор, пентрѕ kъ maї de mѕлте opї eї se aflaserъ în реа înџелеџере între dînші.

Мірчеа, ка ѕнѕл че нѕ пѕtѕse sѕfepi претенџіоаселе черерї а ле Реџелѕї Ѕngapii, se възѕse невоіt a înkeea, kѕm s'a zis, алianџъ kѕ алте statѕpї, ба înkъ se ziче kъ kiap ші kѕ Тѕрчі s'a fost алiat întp'ѕнѕ pîndѕ în kontpa лѕї Sigismѕnd... Sigismѕnd simџind despre ачеа аліанџъ а лѕї Мірчеа kѕ Ladisлаѕ Реџеле Полоніі, fъkѕse о нъвъліре în Џара Ромîneaskъ, ostaші sъї пîржолind пъmîntѕл пе ѕнde тречеаѕ, воind прін ачеаsta а педепsi пе Domнѕл Ромънілор... Ел трекѕ пеste Mexadia, mepse пе Dѕнъре, înkonџіѕръ Тѕрнѕл ші 'л лѕъ kѕ asалtѕ... Мірчеа întp'ачеstеа, s'a fost трас de

dinaintea пъвълірeї sале. Апоі ла întoарчереа înапоі а лȣї Sigismȣndȣ ш'а ostipілор sале, ел se арȣнкъ кȣ toatъ fȣріеа асȣпра армii ȣngȣрештї, тъчелърі о sȣтъ маре de oаменї ші însȣші Реџеле Sigismȣndȣ skъпъ абіа кȣ fȣga ші кȣ ажȣtорȣл Воеводȣлȣї din Ардеал d'а нȣ къdea принs în мîініле Ромънілор... Ачеаsta ера stареа în kаре se афлаȣ пȣтеріле крештіне н'atȣнчї, kît se поаte de tristъ ші амаръ пентрȣ тоџї, че'ї арȣнka пе тоџї întр'о комплетъ nesigȣранџъ, despре партеа isбірілор ш'а 'naintърілор че Махометанії fъчеаȣ асȣпра Еȣропі. Мірчеа însfîршіt se възȣ nevoit а лȣа ші dînsȣл парte în esпediџіȣnea ачеаsta крȣчіatъ. Sigismȣndȣ, deштentîndȣ-se ші kȣnoskînd ka чіне ера adевъраџії inemічї de kaре treбȣіа sъ se teamъ тоџї крештінії, se fъkȣ біне dар кȣ Мірчеа ші dekретъ ачеаstъ кȣаліџіе.

Франџа tpimise ȣнȣ нȣмърȣ de шапте мії оаменї, adekъ: о міе de oаменї кавалеріе ші шаse мії de infantеріе волінtірї, kаре, dimпреȣнъ кȣ корпȣріле tpimise de Џермания ші de Белџіа, fъkȣръ ачеа лȣngъ кълъторіе, de ла о марџіне а Еȣропі пînъ ла алта, ші, ȣnindȣ-se кȣ трȣпеле лȣї Sigismȣndȣ, ȣnde sosіръ ші трȣпеле чеде ромънештї а ле лȣї Мірчеа, se zіче asemeнia къ ші Молдова а tpimis ostipї ажȣtорȣ în ачеаstъ кȣаліџіе, desfъшȣраръ ȣнȣ totалȣ de 60,000

oamenĭ, kape se stpînseseръ лîngъ Nikonoлĭ.

Баiazet afлînd desnpe aчeasta, лъsъ nentpв пвџin înkonџiвpapea Konstantinoпoлвлвĭ шi aлеpgъ nвmaĭ de kît în fpвntea a 200,000 de Тврчĭ în Misia, вnde se întîлni în mapџinea Nikonoлвлвĭ kв apmata kpвчiadъ.

Komanda apmiĭ kpeшtine o aвea Peџeлe Sigismвndв; ш'aшa, în zioa de 28 Seпtemвpie 1396, se începв mapea шi înвеpшвnata ловipe întp'aчeste apmate. Neînџeлeџepea însъ че domni întpe kъпeteniiлe ostiлop, desnpe a fopma вnв плaнв maĭ ввnв, шi imпaчienџa чea mape a Fpanџesiлop de a ataka eĭ întîĭ apmiea Твpчeaskъ, snpe a doвîndi eĭ fama aчesteĭ вiktopiĭ, npekвm шi чeлeлaлte tpвne aчi adвnate, nefiind aшezate fie kape лa лokвл лopв, detepъ nasв лвĭ Баiazet d'a imnpoвisa чea maĭ inџenioasъ stpataџemъ, npin kape kpeшtini kъzвpъ вiktime. Miжлokвл apmiĭ tвpчeштĭ, kape aвea în faџъ-ĭ ne Mipчea kв Pomîni шi kaвaлepiea Fpanчesъ, se npefъkв kъ se petpaџe; Fpanџesiĭ fъkînd o nъвълipe asвnpa eĭ ka sъ o goniaskъ, Твpчiĭ demaskapъ tot-d'o d'atъ niшte лвkpъpĭ stpateџiчe, desnpe kape kpeшtini nв npinseseръ de шtipe шi înkвpkîndв-se în niшte nosiџiĭ desaвantaџoase, Fpanџesiĭ шi Pomîniĭ fвpъ лa o лaлtъ mъчeлъpiџĭ. Чeлe-л-aлte tpвne, kв toate kъ se лвnta-

ръ ka niште Titanĭ, нв пвtврь а se sвsцine шi în челе din врmъ fврь desfъkвte шi împръшtiate прin iвцiала чеа mape а tрвпелор лвĭ Baiazet. Afaръ de чеĭ къzвцĭ пе kîmпвл лвптеĭ, maĭ вine de zeче miĭ прisoнepĭ къzвpъ прinшĭ... Прin opdinвл лвĭ Baiazet, о zi întреагъ iĭ тъчелърi оstашi sъĭ, kape, iаръшĭ прin впŏ opdinŏ ал sъŏ, опрi вaшimîntъtoapea шi tepiвiла тъчелъpie... Ачi se пердвръ, kвm am maĭ zis, о mвлцime de kавалерĭ шi fлoapea прinчiпiлор че воiръ а лва парtе ла tepiвiла лвптъ а kpeшtiнiлор în kontpa Maxometaнiлор. Реџеле Sigismвndŏ авiа skъпъ пе впŏ вasŏ, kв kape fвцi пе Dвнъре ла вале шi mepse пînъ ла Kostantinoполŏ. Mipчea se petpase kв Pomъniĭ че skъпаръ din astъ лвптъ шi вeni în царъ. Пръзiле че къзвсеръ în mîiniле Тврчiлорŏ kostaŏ sвme foapte mapĭ; iap прisoнepiĭ че maĭ ръmъсеръ Fpanцesĭ, se peskвmпъраръ de kътpe patpioцi лорŏ, прin dapea а doвъ-sвte de miĭ galвenĭ . . .

Baiazet zise Komiteлвĭ de Невеpв, kînd iĭ dete dpвmв ka sъ se înапoieze în цapa sa:

— „Îцĭ пepmitĭ ka sъ maĭ порцĭ apmeле în kontpa mea; шi daka воешt, поцĭ sъ faчĭ asta kît maĭ kвpind, sъ виĭ sъ mъ atачĭ kв toate пвtepiле kpeшtiнiлор; ачеasta ва fi пentpв mine о нвовъ okasie d'a kîштiga glopie.„"

Мірчеа пеntpȣ kъ a adȣs ажȣtopȣ̆ aчestеї esпediцiȣnї de ла Nikoполї, a тpeбȣit неапърat sъ se аштепtе ла чеа maї înвершȣnatъ pesбȣnаpe din партеа лȣї Баiazet. Абia intpase dap în вapъ шi Баiazet, dȣпъ че 'шї пȣртъ apmeлe saлe kъtpe Konstantinoполȣ̆ шi în Asia, se 'ntoapse iapъшї, în fpȣntea ȣпор пȣmeроase тpȣпe, kȣ kape, tpekînd Dȣпъреа în Цaра Pomъneaskъ, вpȣ sъ пеdenseaskъ пе Мірчеа, dȣпъ че maї întîї îї пропȣse niште черерї преа anевоie de îmплinit din партеа Pomъniлор.

Maї 'nainte însъ d'a intpa ostipiле лȣї Баiazet în цapъ, пpiimi de ла dînsȣл soлї, пpin kape Sȣлtanȣл череа ȣnȣ̆ tpiбȣtȣ̆ foapte konsideраbiлȣ̆ шi ȣnȣ̆ nȣmъpȣ̆ de чinчї sȣte konii пе totȣ̆ aнȣл... Ачеastъ черере, foapte gpea шi foapte aневоioasъ de împлinit, fȣ ka ȣnȣ̆ tpъsnetȣ̆ пеntpȣ Pomъnї . . .

Мірчеа adȣnъ în kongpesȣ̆ пе toцї боiеpiї џепераліi шi ofiцepi sъї, în палatȣл sъȣ̆ de ла Tîpgoвiштe, în a kъpopa desбateре ле dete keстiȣneа ачеаsta. . .

O anekdotъ вomȣ̆ пȣtea-o sпȣne, пе kape amȣ̆ aȣzit-o din gȣpa ȣпор mouneni бъtpînї шi deсппе kape se ziче kъ ap fi esistînd ȣnȣ̆ xpisoвȣ̆.

Мірчеа în mіжлokȣл a doisпpe-zeче боiepї, dimпpeȣnъ kȣ алцї боiepї цepенї шi пpeoцї, пpiimipъ пе soлii чеї tpimiшї de Баiazet, пе kape îї пȣsepъ

sъ шeazъ, пînъ че ле ва da resпѕnsȣ. Desвateriле шi kiпsѕirea воieрiлор нѕmaï aveaȣ mapцinï în sпaцioas-a saлa domneaskъ, ѕnde se aфла шi o mѕлцime de aѕditopï.

Бѕkѕр, ka ѕnѕл че epa dintpe нѕmъpѕл fpѕnташiлор воieрï, se aфлa maï în faцъ; Moцikѕ sta лîngъ dînsѕл шi dѕпъ Moцikѕ epa Dpagoшï, kape шedea пe o лaviцъ, че-ва maï kъtpe ѕшъ. Dpagoшï ka kѕm пepdѕse ръбdapea de atîta вopбъ лѕngъ шi пpea mѕлtъ kiпsѕipe fъpъ o хotъpîpe eнepцikъ, se skѕлъ în sѕsȣ шi eшi afapъ. Dѕпъ пѕцin timпȣ eшi шi Moцikѕ ka sъ afле че s'a fъkѕt Dpagoшï, възînd kъ нѕmaï vinea. Dpagoшï se skoвopîse în пivniцa domneaskъ, ѕnde se aфлaȣ вѕцiле kѕ vinȣ, aшa se zиче; aчi gъsi kane шi oaле нѕoï, шi ѕmплînd o kaпъ dintpe aчestea kѕ vinȣ, înчeпѕ a faче kiпsѕipe singѕpȣ kѕm ap tpeвѕi sъ meapgъ tpeaвa aчeasta!.. Бѕkѕр възînd kъ нѕ maï vine Moцikѕ шi Dpagoшï eшi dѕпъ dînшï; dap fъpъ sъ вpea intpъ шi eл în пivniцъ, ѕnde se fъkѕpъ tpeï... Ѕнȣ aлȣ пatpѕлea воiepȣ, aпoï ѕнȣ aлȣ чinчiлea, ѕнȣ aлȣ шaseлea шi чeï-л-aлцï înainte, възîndȣ kъ лiпseskȣ чeï dintîï, eшipъ ѕnѕл dѕпъ aлtѕл шi se пomeнipъ intpînd пe gîpлiчiѕл пivniцi, ѕnde se gpъmъdisepъ akoлo toцï. Domnѕл, възînd kъ пepȣ воiepiï ѕnѕл kîte ѕnѕл, eшi kѕpiosȣ шi eлȣ ka sъ vazъ ѕnde sîntȣ.

Întр'ачeasta, soлiĭ aштeптaў kѕ нepъвdape pesпѕnsѕл kѕ kape epaў sъ плeчe.

Боiepiĭ îndatъ чe възѕpъ пe Bodъ în miжлoкѕл лopѕ̆, înчeпѕpъ a înkina toцĭ kѕ oaлe пѕoѕъ... Капeлe шi oaлeлe se ѕтпилѕpъ iapъшĭ!..

Капeteлe se апpinsepъ din чe în чe... Боiepiĭ tpasepъ danцѕл шi în ѕpтъ se sъвîpшi тapeлe цiѕpътîntѕ̆ de kpedinцъ шi de ѕnipe asѕпpa хotъpîpeĭ чe 'ш'o лѕasepъ aчi!..

Domnѕл шi kѕ вoiepiĭ se ѕpkapъ sѕsѕ̆ ka sъ dea soлiлop pesпѕnsѕл чe aштeптaў ka sъ'л dѕkъ лѕĭ Баiazet.

—„Sпѕнeцĭ stъпînѕлѕĭ vostpѕ, zise Miрчea kъtpe soлĭ, maĭ вine вomѕ̆ пepi пînъ лa ѕnѕл de kît ka sъ tpъimѕ̆ kѕ pѕшine; n'aвeтѕ̆ noĭ konii шi fete sпpe a'ĭ da în sklaвie!..„

Atѕнчĭ вoiepiĭ pedikapъ în sѕsѕ̆ sъвiiлe шi penetapъ înkъ odatъ ачeлѕ̆ цiѕpътîntѕ̆, kъ вop pътînea kpedinчoшĭ sfinteĭ kaѕse, dѕпъ kѕm лѕasepъ хotъpîpe, пpin oaлa чea пѕoѕъ, пentpѕ патpie шi indeпendinцъ; a kъpiia idee, de шi Dokia se tot чepta kѕ Dpagoшĭ шi 'л oпpia de лa ѕpтъpiлe лѕĭ, dap eл a fost чeлѕ̆ dintiĭ kape a gъsit-o!..

XVII.

DUPĂ BĂTĂLIEA DE LA ROVINE

Тоатъ џара fiind organisatъ, прекȣм maï арътаръмȣ̆, militъреште, жȣdeџеле se skȣла-ръ ла kemapea марелȣï Мірчеа, челȣ̆ че лȣасе maï dinainte toate мъсȣріле ші fъkȣse toatъ прегътіреа ka съ аштепте пе Баіаzet Іldepim пе Іаломіџъ ла Ровіне.

Тȣрчії venisepъ ïntp'o мълџime аша de мape ïnkït пȣтемȣ̆ ziче къ se asemъпаȣ̆ ȣпȣï пȣорȣ̆ че ïntȣnekъ soapeле: ast-felȣ̆ мълџimea osmanлïïлор Azagi ш'a difepiteлор kорпȣрï че Баіаzet ле a-dȣчеа kȣ sine, trekȣpъ Dȣпъреа ші fъkȣpъ ірȣп-џіȣne ïnnъȣntpȣл џърiї.

Gръмъdindȣ-se tot ïntp'ȣпȣ̆ timпȣ̆ ші osti-ріле pомъпешtï, dȣпъ че, пріп opdiniле Domnȣ-лȣï, бътріпії, femeiле ші kопії, kȣ toate авеpiле, ïï asigȣpase пріп sïnȣл мȣпџiлор, ла лоkȣрï пе-stpъбътȣte de inemiчï, se ïнчепȣ лȣпtа чеа maï

крînченъ între ачесте доȣъ армiĭ, каре а цinȣтȣ апроапе треĭ zile.

Пентрȣ а маĭ deskpi че felȣ s'a ȣрматȣ ачеастъ бътълie, е destȣл а аръта къ Баiazet фȣsese хотърît а sȣбжȣga Ромънiea, ка шi челе-л-алте провinцiĭ че ле копpinsese, însъ Ромънiĭ, въzînd пеiреа шi pedikîndȣ-se кȣ mikȣ шi кȣ маре, se бътȣръ кȣ чеа маĭ infokatъ diспераре шi бърбъцie, se лȣптаръ кȣ sînце шi кȣ енерџie пînъ че, прin ажȣторȣл лȣĭ Dȣмnezeȣ, прin џенiȣл шi бȣнеле întokmiрĭ че ле авȣ мареле бърбатȣ Мiрчеа Водъ, армеле лȣĭ Баiazet фȣръ învinse, ш'атȣнчĭ възȣръ Ромънiĭ че fапте марĭ пȣтȣръ еĭ съвîрши, прin ȣнiре шi прin înцелепчiȣне!..

О Dȣмnezeȣле! ȣnde маĭ sînтȣ ачеĭ тimпĭ, тimпiĭ чеĭ de ǵлорie пентрȣ о нацiȣне, каре din каȣsа împреџiȣрърiлор ш'а позiцii еĭ а требȣit съ sȣfере atîtea înрiȣрiрĭ амаре?.. Ȣnde е fала strъмошiлор еĭ пȣмаĭ а kъpia меморie ар требȣi s'о fakъ ка съ se deштепте, съ deskizъ okiĭ шi съ аплече ȣрекеа ла adевърȣл каре îĭ ворбеште?..

Ȣмбре а ле ероiлор че se лȣптаръ пе kîмпiiле църiĭ поастре шi каре върsаръ sînцеле пентрȣ мîнтȣiреа патрii kînd еа se afла în пеiре, арътацi-въ пентрȣ ȣнȣ минȣтȣ шi deштептацĭ în inimile fiiлор ш'але strънепоцiлор воstpi ачеле вiртȣцĭ, че ле авеацĭ kînd întреprindeацĭ kîte о fаптъ патрiotikъ!.. dацi-ле inимъ, ле însȣflацĭ о dpeaптъ kpeдiнцъ

ші adȣчеці-ле aminte kаре este datoріеа лорȣ, пентрȣ патріе ші пентрȣ dîншї!... Ast-feл бъ-трîнȣл ші Мареле Мірчеа întреприnse kȣ înце-лепчіȣне toate mіжлоачеле de апъраре, în kon-тра sпъimîntъторȣлȣї съȣ inemikȣ; kопрinse ші întъpi toate посіцііле stрateџіче, îmпърці арма-теле sале în deosebite koлoане ka sъ se поатъ sпріжіні ші ажȣta ȣна пе алта: вітежії Кълъ-рашї, Ромії чеї de Bede, kъпітъніiле de Nea-жловȣ, de марџіне ші de Іаломіцъ, Верzішорії de Dîмбовіцъ, брава Пандȣріме a Ромъніі Мічї, Панцîрії, Ferentaрії, Плъіешії Мȣнтенї, Вî-нъторії ші алте diferite kорпȣрї înfiinцate în kȣр-sȣл domnipiї sале, ші kаре, ла sȣнетȣл kорнȣ-лȣї de ресбелȣ пентрȣ mîntȣіреа патріі, алерgа-ръ din toate марџініле цеpії, se лȣптаръ плінї de fokȣ ші de енерџіе, пînъ че deтеръ пе Тȣрчї песте Dȣнъре, în пъмîнтȣл Misieї. Ла марџінеа Dȣнърії însъ лȣпта a fost чеа маї disпeратъ din kîte не ворбеште аналеле istopiі.

Кȣм амȣ zis, бътaia ачеаsta a цінȣt treї zіле, ші daka maї întîї, kȣ toatъ бърбъціеа че о аръtаръ амбеле арміі adверsаре, вікторіа балаnца întpe da ші нȣ, adekъ, atît despre o parte kît ші de алта пехотърîtъ, în zioa dȣпе ȣрmъ, însfîршit, Ромънії ръmaseръ învingъtorї, ші Баiazet плін de disпераре se retpase, лъsînd însъ kîмпȣл бъ-тъліеї, марџініле рîȣрілор ші шанцȣріле акопе-рite de kadавре...

Мірчеа, în ȣрма ачestȣї ресбелȣ, se ziче, пentрȣ kъ kъzȣse ші dintре аї съї asemenea о мȣлцime de лȣптъторі, dete ȣнȣ ордinȣ ka съ se stрîngъ toatъ цара, съ se fakъ помenire пentрȣ сȣfлетеле мартiрілор періцї în ачеastъ бътълie; ш'atȣнчї мȣмеле, сȣроріле, пърінцiї, бътрînії ші тоцї чеї че пердȣръ пе kîte чine-ва din мемbрі fамілiеї saȣ вре ȣнȣ kȣnoskȣtȣ, вре ȣнȣ kрештinȣ, ȣнȣ мілitарȣ, а kърȣia moapte чере біне kȣвîntaре ші лакрімї, se adȣнаръ de ла мърџініле џеріі, din мȣнтe ші de ла балтъ, de ла ръсъріtȣ ші de ла апȣсȣ, de ла міазъ-ноапте ші de ла міазъ-zi, kȣ totȣ fелȣл de лȣkрȣрі, kȣ оале, kȣ stръkinї, kȣ doniџe, ші, dȣпъ о solemnitate реліџіоасъ, fъkȣръ împър-џіалъ пentрȣ сȣfлетеле ръпосаџілор; kаре а-чеаsta, ръміind ȣнȣ обічеiȣ sfintȣ a se împліні în тоцї aniї ла ачееа-ші zi, маї tîрziȣ лȣъ ȣнȣ kараkterȣ de indȣstрie ші de комерчiȣ; kȣ toate însъ tot-d'aȣna se faче kȣ skопȣ de по-менiре; пentрȣ kъ femeia чеа въдȣвъ ші съракъ, fie че omȣ, de ȣnde аре de ȣnde nȣ аре, мер-џе de kȣмпъръ челе че'ї трeбȣieskȣ spре a fa-че помanъ ші a împърџі пentрȣ сȣfлетеле ші помeniрea морџілор, a мошілор ш'a stрътмо-шілор!...

Ачеstа este tîрgȣл, че se faче în fie че anȣ ла 25 Маiȣ, нȣміtȣ Моşii, foapte importantȣ

пentpв Pomъnĭ în toatъ џapa, ш'aл kъpвia în-чeпвtв, вmплînd чea maĭ fpвmoasъ шi impoptan-tъ пaџine din istopie, fв întokmitв de însвшĭ Mipчea Vodъ, în вpma pesвeлвлвĭ чeлвĭ foap-te sînџeposв, kape 'л aвв пentpв skъпapea џъ-piĭ; de ačeea шi ape aчea însemnъtate în toa-tъ џapa шi în toate kлaseлe soчietъџiĭ pomъne!.

Însъ în kвpsвл aчestвĭ pesвeлв, nв вomв вita de a apъta, kъ пe лîngъ atîtea вpaввpĭ вpmate din paptea epoiлop pomъnĭ, femeiлe nв înчetaв d'a înълџa pвџe kъtpe Dвmnezeв de isвîndъ шi de pe'ntвpnapea kв sъnъtate a soџi-лop, a fiiлop пpekвm шi a пpomiшiлop чeĭ dвшĭ în вътълie!.. În nвmъpвл aчestop soaџe шi fpв-moase вepџine, kape плînџeaв шi se pвgaв, gъ-simв пe чeлe tpeĭ sвpopĭ, tpeĭ pomane nedes-пъpџite, пpeokвпîndв-se de isвiџiĭ лopв konsoџĭ. Maĭ kв deoseвipe Mapia epa tpistъ шi nemîngîiatъ, kъчĭ nв afлase înkъ nimikв de soapta fidanџa-tвлвĭ eĭ Moџikв!.. Чeлe-л-aлte sвpopĭ se afлaв îm-пpeџiвpвл eĭ, îmвъpвътînd-o пpin tot feлвл de вopвe konsoлatoape шi 'ĭ zičea kъ îл va peвe-dea neste пвџinв sъnъtosв. Dap, вaĭ! inima eĭ tвpmentatъ de îndoiaлъ шi de dвpepe, îĭ пpeвe-stia пpin niшte miшkъpĭ neoвiчinвite, kъ вnв чe foapte tpistв se petpekвse пentpв dînsвл, în kвpsвл aчesteĭ лвпte. Лa astъ idee fвлџepъ-toape pъmînea лoвitъ ka de tpъsnete; se вočea

шi maĭ мȣлt, îшĭ frînцea mîiniле, плînцea шi къdea maĭ мȣлt moартъ în брацеле Іліані ш'а ле Dokiĭ!..

Ȣнȣ омȣ însърчinatȣ кȣ кърцĭ soseште din табъръ, каре адȣче нȣвеле мȣмелор шi soацелор despre soарта лȣптъторiлор, пе kînd резбелȣл se ȣрма înкъ.

Марia алергъ чеа dintîĭ ка sъ'л întребе че штie despre iȣбitȣл eĭ...

Ачеsta spȣse чеea че штiea шi чеea че i a fost възȣt okiĭ; нȣмi пе o мȣлцime din чеĭ къзȣцĭ în кȣрsȣл лȣптеĭ, лъȣдъ преа мȣлt вiteжiea шi intpeniditatea чеа маре а stъпînitорȣлȣĭ Мірчеа Водъ, ворбi de бine пе atîцĭ къпitanĭ че se deosебiserъ прin кȣрацiȣ шi faптеле лорȣ, în нȣмърȣл кърора нȣмi шi пе Бȣкȣр, пентрȣ каре, Іліана аȣzind, tresърi de бȣкȣрie, нȣ ȣitъ а spȣне шi de Драгошĭ, челȣ че кȣ toаte къ нȣ deslinia de лîngъ dînsȣл fedeлешȣл sъȣ челȣ преа iȣбitȣ, însъ s'а пȣртat ка ȣнȣ челȣ maĭ de frȣнte ероȣ. Spȣse мȣлte шi мънȣнte, нȣмi o sȣмъ de нȣме, o мȣлцime de ероĭ, ȣнȣ немъргiniтȣ нȣмърȣ de ромънĭ, însъ нiчĭ o ворбъ despre Моцiкъ, ка кȣм ера ȣнȣ fъкȣtȣ; nimikȣ, нiчĭ o ворбъ despre ачела пентрȣ каре îл întреба Марia!..

Мȣлцimea кȣрiошiлор аȣditорi прекȣм шi ачелора каре se interesaȣ пентрȣ нȣвеле din

kîmпȣ kpeшtea din че în че: matpoane, mȣme, kопiĭ, вътрînii ветеpanĭ, чеĭ че se tpъseseрь pъniцĭ din oaste, feчoapеле шi sȣpopiле kȣ toцĭ împesȣpaȣ пе ачелȣ kape пȣрtа пȣвеле din kîmпȣл pesвелȣлȣĭ; ȣnii, a ле kъpopa fisionomiĭ vеселе еспрimaȣ вȣkȣpiea kъ tpъeskȣ soцiĭ шi kamapazii лорȣ, алцiĭ, че плînцеаȣ шi se вочеаȣ, арътаȣ kъ soцiĭ, пъpinцiĭ шi fpaцiĭ лорȣ черȣ îngpoпъчiȣne пе kîmпiiле de лîngъ Iалomiцъ, ȣnde s'a fost петрekȣt ачeastъ sîнџepoasъ въtълie!.. Dap, Dȣmnezeȣле! astъ feчoapъ, astъ fiikъ че întpeaвъ kȣ atîta inteресȣ шi kȣ пasiȣne, nȣ ва шti ea înkъ nimikȣ despre soapta iȣвitȣлȣĭ eĭ?.. Ox! Mapia перdȣ astъ datъ toatъ sпеpanцa шi nȣ pъmînea în viitopȣ пentpȣ dînsa de kît a se înkide în вpe o mînъstipe, saȣ ȣnȣ mopmîntȣ, daka, dȣпъ o maĭ mȣлtъ adъstape, nȣ se ва întoapче ачела ла kape ea se tot gîndeшte шi kape epa singȣpa eĭ fepiчipe în viaцъ!...

Sъ deskpimȣ akȣ челе че лi s'a петрekȣt astop tpeĭ Pomъnĭ, despre kape soцiiле лорȣ epaȣ atît de пpeokȣпate.

Въ sîntȣ kȣnoskȣte viжeлiea шi topentȣл tpъsnetелop че sgȣdȣie dintp'o паpte шi алta mȣлцimea tpȣпелоp adȣnate întp'ȣnȣ pesвелȣ... Ne пȣtemȣ înkiпȣi maĭ kȣ seamъ вepinȣл шi pesвȣnapea че fервe în kапȣл шi inima fie kъpȣĭ лȣптъторȣ, întp'ȣnȣ pesвелȣ de цintъ шi de

апърареа ȣnеĭ църĭ. Ne пȣtemȣ̆ figȣра înвершȣ-пареа kȣ kape se лȣптъ, înkъеpъpiле шi ловірi-ле че 'шĭ daȣ̆ ȣna алteia fie kape леџioanъ saȣ̆ fie kape kъпitъnie din amбеле пърцĭ adвepsape, че se вede пȣsъ în faцъ ȣna kȣ алta!.. Istopiea ne sпȣne че fел se fъчea шi kȣm mepџea pesбе-леле maĭ de mȣлt. Aша dap Pomъnii aвeaȣ̆ шi dînшi o deosebitъ a лорȣ̆ maniepъ d'a se бate, între челе-л-алtе naцiȣnĭ. Пробъ despre asta e бравȣра шi kiпȣл kȣ kape se бъteaȣ̆ пînъ maĭ iepĭ Пandȣpi de пeste Олtȣ̆ : ne o поаte mъptȣpi-si ачeasta maĭ mȣлцĭ kъпitanĭ че fъpъ maptȣpĭ okȣлapĭ în maĭ mȣлte бътълiĭ... Asemenea шi în ве-kime, apmеле fiind алтеле, adekъ: sъџeцiле, лan-чеа, sekȣpea, sпada, kataпȣлtȣpiле, балiste шi mашiнеле пentpȣ sпapџеpea mȣpiлop, eĭ se бъteaȣ̆ întp'o maniepъ kȣ totȣл deoseбitъ шi maĭ kȣ seamъ пъвълipea лорȣ̆ чеа înвершȣnatъ пȣnea maĭ adesea opĭ sfîpшitȣ̆ pesбелȣлȣĭ. Dap fiind kъ kaвалepiea a жȣkat tot-d'aȣna ȣnȣ̆ poлȣ̆ mape ла kîmпȣ̆, de ачеea жȣdeцеле de kîmпȣ̆ da kълъ-рашĭ, iap челе de mȣnte maĭ kȣ deoseбipe вînъ-topĭ .. Ast-feл în ачеа tepiбiлъ лȣптъ, în ачелȣ̆ topentȣ̆ fȣpiosȣ̆ în kape лȣase fie kape napte пentpȣ patpie шi mîntȣipe, Pomъnii se пȣptapъ вiteже-шte, шi nȣ tpeбȣie dap sъ ne îndoimȣ̆ kъ întpe nȣmъpȣл лȣптъtopiлop se afла шi чеĭ tpeĭ epoĭ aĭ nostpi, adekъ: Бȣkȣp, Moцikȣ шi Dpagomĭ.

Fie kape dintpe dînшi konkȣpase kȣ ȣnȣ̆ deoseвit kȣpaцiȣ̆ ш'o foapte mape въpвъцie întpe пȣmъpȣл къпitaпiлop, fie kape komandînd kîte ȣnȣ̆ deoseвit kopпȣ̆ kape se ажȣta ȣпȣл пe алtȣл; eĭ tot-d'aȣna spiжinea în kontpa пъвълipiлop че ле fъчeaȣ̆ inemiчi, ши stindapdeлe akȣiлeĭ чeлiĭ kȣ doȣъ kaпete se вedeaȣ̆ kȣ dînшi fîлfiind пe d'asȣпpa kaпeteлop inemiче, ȣnde se aflaȣ̆ înkъepъpiлe чeлe maĭ sînцepoase ши ȣnde Pomъniĭ пȣptaȣ̆ вiktopie în kontpa лopȣ̆... Însъ, în miжлokȣл aчestopȣ̆ înkъepъpĭ, în miжлokȣл astei лȣпte ши mъчeлȣ̆, Бȣkȣp ши Dpagoшĭ aȣzipъ kъ Moцikȣ a kъzȣt pъnitȣ̆ de moapte ши este tîpitȣ̆ de чeteлe inemiче... Atȣnчĭ eĭ aлepgapъ întokmaĭ ka niшte леĭ tȣpвaцĭ, tpekȣpъ ka o ȣndъ пe d'asȣпpa mȣлцimeĭ, kълkînd în пiчoapeлe kaiлop лopȣ̆ kaпeteлe чeлe tpȣnkiate лa пъmîntȣ̆ ши gpъmeziлe чeлe înkъiepate de ostaшĭ înfȣpiaцĭ; mepsepъ iȣte ka sъ kaлче чeteлe inemiчiлop, ka sъ skaпe пe konfpateлe лopȣ̆. Fъkȣpъ amîndoĭ în dpeaпta ши în stînga ȣnȣ̆ dpȣmȣ̆ de sînцe kȣ sпadeлe în mîinĭ: — лokȣ̆ înainte!.. stpigaȣ̆ eĭ пentpȣ kъ aчeastъ îmпpeцiȣpape nȣ sȣfepea întîpziepe niчĭ de ȣnȣ̆ minȣtȣ̆, niчĭ de o sekȣndъ mъkap, пentpȣ kъ ap пepi iȣвitȣл лopȣ̆ Moцikȣ!.. Ȣnȣ̆ nȣopȣ̆ de пȣлвepe se pedika dinaintea лopȣ̆ de nȣ se вedea чepȣл ши soapeлe întȣnekatȣ̆ ka întp'o negȣpoasъ dimineaцъ fъчea

пердȣtȣ̆ spaџiȣл depъrtatȣ̆ шi nȣmaĭ sȣnарea sȣр-лелор, detȣnърiле армiiлор шi nikezарea kai-лор ĭi fъчеа sъ kȣnoaskъ kъ eĭ intраserъ шi se depъrtaserъ în армiеа чеа inemikъ, dар niчĭ ȣnȣ̆ semnȣ̆, niчĭ ȣnȣ̆ sȣnetȣ̆, nimikȣ̆ nȣ ле пȣtea арътa ȣnde se aflа прisonерȣл fратeле лорȣ̆, пе kаре kȣ орĭ че прeџȣ̆ voia sъ 'л skoaџъ шi sъ 'л ia kȣ dînшĭ.

Тревȣе а пе adȣче aminte zелȣл kȣ kаре Moџikȣ s'a fost арътat tot-d'aȣna пentрȣ Бȣkȣр. Че fел se лȣntase ел лîngъ stъпînȣл sъȣ̆, kînd ера înkъ ȣnȣ̆ копiлȣ̆, sȣвt Лaiotъ Bodъ, пърinteле лȣĭ Бȣkȣр: kînd s'a fost fъkȣt вътълie întре Ро-mъnĭ шi Ȣngȣрĭ чеĭ komandaџĭ de Лȣdovik шi de Банȣл Nikолае Gapa, лîngъ Seveрin, dȣпъ ачеeа, sȣв Dan Bodъ, în mȣnџĭ ла хotарȣл џъ-рii kȣ Арdeалȣл, апоĭ ла Молdова че н'а fъkȣt ел пentрȣ Бȣkȣр шi пentрȣ Iлiana iȣвita sa? че нȣ fъkȣse maĭ kȣ seamъ пentрȣ Бogdan Bodъ sokрȣ лȣĭ Бȣkȣр?.. ел а fost eшit kȣ Ромънiĭ sъĭ în kaлеа kъпetenii Тътаriлор пentрȣ ka sъ skaпе шi sъ лiвереze пе Бȣkȣр din mîna лорȣ̆... Тoate ачestea kînd Бȣkȣр шi ле adȣчеа aminte ĭi венеа а плînџè пentрȣ dînsȣл шi паркъ ȣnȣ̆ kȣраџiȣ̆ nesпȣsȣ̆ ĭi însȣfлeџеа шi i ре'noia пȣte-riле, sпре а merџe în ȣрmа лȣĭ!.. Dragoшĭ în-tр'aчeasta ȣnia toate tрърsnetеле Iadȣлȣĭ în mî-niea sa шi пропаga în gȣра mаре о kрȣчiatъ

de воinічї Ромѫnї, kаре вор воі сѫ меаргѫ kѕ dînsѕл пînѫ ла марџiniле лѕмеї, kа сѫ mîntѕie пе kѫпitanѕл сѫѹ челѹ преа iѕвit!..

О! Dѕmnezeѕле! че simџimînte потѹ fi maї noвiле шi kаре не atinџе maї мѕлt inima de kît аморѕл шi реkѕnoштinџа!... Ѹnipea, dрептatea, fрѫџiea, mîntѕipea isворeskѹ dintр'înseле шi d'ачееа ле gѫsimѹ tot-d'аѹna stpîns ѹnite шi легate de inimiле патріоџілор шi а ле ероілор!..

Бѕkѕр шi Dpagoшї fѕрѫ хотѫрîџї а sakpifika віаџа шi аверea лорѹ, пentpѕ а doвîndi лiвеpapea fpateлѕї лорѹ Моџikѕ.

De ачееа kѫѕtарѫ а se лѕпta dimпреѕnѫ kѕ чеї че se ѹnipѫ kѕ dînшi пentpѕ а 'л mîntѕi...

Треї-zечї de воinічї se арѫtарѫ d'odatѫ kѫ воieskѹ а мѕpi dimпреѕnѫ kѕ dînшi!.. Лîngѫ aчestia se maї adѫogapѫ iapѫшi алџї tpeї-zечї шi пе лîngѫ astia se ѹnipѫ ѹnѹ нѕмѫрѹ de tpeїzечї de opї atîta!.. Бѕkѕр шi Dpagoшї din преѹnѫ kѕ четеле лорѹ tpekѕpѫ Dѕnѫреа dinkоло în пѫмîntѕл Довроџї, în goana inemiчiлор, шi aflapѫ kѫ fpateле лорѹ se aflѫ kaптivѹ în орашѕл Sakчеа.

Кѫѕtарѫ а isвi noanteа ш'а пѫtpѕnde пpin mіжлоkѕл apmii inemiче, пînѫ ла înkisoapea ѹnde se afла ел.

Ч'ар tpeвѕi înkѫ сѫ zічемѹ пentpѕ а deskpi fѕpiea шi temepitatea kѕ kаре Ромѫnії пѫвѫлірѫ

асъпра astъї орашъ ш' асъпра înkisopiї че ціnea пе Моціkъ kaптivъ арънkat în feape?.. Штimъ atîta kъ Dpagoшї fъ pъnitъ dap tot se лъпta înkъ!.. Ачі ловіреа a fost maї sînцероаsъ de kît орї kînd!.. Din пътървл челъ mape de вітежї, къzъръ пе жътъtate морцї; însъ Бъkъp kъ чеїлалцї пъ se petpaseръ de kît kînd fъръ în tot kinъл ші kъ desъвіршіре înвingъtopї!..

Ъniї zikъ kъ Марiа s'a fost tpas întp'o mînъstipe, аъzind de soapta ші непорочіреа mipeлъї еї, алцїї претіndъ kъ еа ера mъpitatъ kъ ел maї nainte d'a мерце ел în въtъліеа de ла Рoвіne; алцїї іаръші sпънъ kъ maї tîpziъ ел skъпînd din ровіе ші 'ntърnîndъ-se în пъmîntъл stpeвъпілор съї, s'a kъsъtopit kъ dînsa, челеврînd kъ mape nomпъ пъnta kape o аъ fъkъt!..

Ачееа че штimъ ші пътеmъ înkpedinца e ачеаsta, kъ întopkîndъ-se epoiї din лъптъ fъръ întîmпinaцї kъ stîлпъpї вepzinde de kътpe попол, вътpînї, matpoane, tоваръшї de apme, жъnї, feчоаре, пъpinцї ші soцііле лоръ, пъindъ-ле kъпъnї пе fpъntea лоръ ші semъnînd kaлеа лоръ kъ flopї!.. пentpъ kape, віne kъвintъpiле ші ъръpiле пъ înчетаръ d'a se аъzi претътindenї: ъръpї ші fелічітъpї din toatъ цара; лакріme de въkъpie ші de dъpepe kъpsepъ din okiї тътълор!..

Чеї tpeї epoї însъ, tpeї Роmъnї, tpeї fpaцї, dinпреънъ kъ жъпîneseлe soцііле лоръ ші kъ

о мѫлціme de попол8 stpîns, îші deteръ mîna прекът чеї tpeї Ораці, stрѫвъпі лор8, пеntр8 mîntзipea пatpii, ші împреѫпъ п8sepъ пеаtpa фрачеtѫції, ѫnde maї tîpziѫ se zidi бiserika k8 храm8л Sf. Трeime, iар алътѫрї d'ачеаstа, zidind8-mѫл Sf. Треime, iар алътѫрї d'ачеаstа, zidind8-se mik8л параклis8, ѫnde țѫрѫ deпѫse osemin-tele a maї mѫлtop ostaші d'atѫпчї, лîngъ map-ціnea Dîmбoвіці, îл sfinці к8 храм8л Sf. Тъпа-se, патрон8л sfînt8 ал л8ї Бѫк8р, патрон8л ші mîntѫitop8л Iліani, kînd se aflase къзѫтъ în mîiniле варварілор, kît ші патрон8л sk8titop8 de пеnо-рочірі ал челор віne kpedinчоші!..

Ѫitapъm8 k8 toate ачеstea a арѫta къ întpe чеї tpeї боiepї ostaші k8 жѫпîneseле лор8, kînd п8sepъ împреѫпъ пеаtpa fѫndamentaлъ a fop-tepeції, în kape se aflъ astъ-zї бiserika k8 хра-m8л Sf. Трeime, чел d'ал treiлеа ера Моцік8, чел8 d'ал doiлеа f8 Dpagoші de ла Орхеї ші чел8 dintîї f8 Бѫк8р saѫ Рad8, fiѫ л8ї Лaiotъ saѫ л8ї Влad I, kape, maї tîpziѫ, d8пъ k8m арaтъ skpi-epea пърinteл8ї Хорgа, d8пъ trечере de maї mѫлці anї, a fost алеs пеntp8 tpon8... D'at8пчї se поаte sokoti f8ndapea Бѫк8pештiѫл8ї, че 'ші npiimi п8mеле de ла ачеst8 faimos8 epo8 ал Ро-mъпії, Бѫк8р!..

FINE.